

Dregnili v žerjavico

Foto: Petra Šolar

Dogodki se vrstijo kot gobe po dežju, h koncu gredo eni najpomembnejših projektov za občane, šolarji so primorani vijugati med številnimi zadolžitvami, končalo se je lenobno poletje, delovniki so natrpani in na plano so privrele stare in nove teme - kot da bi se žar jeseni preslikal na vsa področja življenja. Na Kočevskem smo dregnili v žerjavico in izpostavili problem varnosti, v Sloveniji se (še vedno) ukvarjamo z zvermi, svetovna javnost opazuje, kako uničujemo planet ... Vse to in še marsikaj drugega, bolj prijetnega, smo zajeli v 47. številki.

Novi podžupan: Gregor Košir

Ko je Predrag Baković odšel v parlament, je en sedež v občinski stavbi ostal prazen. Vse do konca avgusta, ko je nanj sedel 36-letni Gregor Košir. Ta po skoraj desetletju službovanja v hramih demokracije opaža, da so Kočevarji bistveno bolj optimistični kot so bili. Kočevskega župana podpira pri trditvi, da je varnost osnovna človekova dobrina in da se o njej ne moremo pogajati. Prepričan je, da bo občina z vztrajnostjo spremenila razmere, njegovo področje dela pa bo predvsem vezano na sodelovanje z zakonodajno vejo oblasti in na utrditev položaja občine v regiji. Več v intervjuju.

Foto: Petra Šolar

Uspešni kočevski
šahisti
► stran 2

Svet gori
► stran 4

Rušenje
ravnovesja?
► stran 5

Intervju:
Gregor Košir
► stran 6

Občina kupila
'blagovne rezerve'
► stran 10

Namig za izlet
► stran 12

Lubadar znova
na pohodu
► stran 15

Nemirno Kočevje
► stran 16

Odbojka na
Kočevskem
► stran 18

Divje, a prijazno
► stran 24

60 let LUK
► stran 26

Ristanc
► stran 28

Stop nasilju
v Kočevju
► stran 30

“Sladko je vince in hladen je pir ...

... toda najboljši je pražen krompir.” Praznik praženega krompirja je Postojno ovil v mamljive vonjave in obiskovalce z vseh vetrov združil v gastronomskih užitkih. Kultno jed je 7. septembra pripravljalo več kot 60 ekip iz Slovenije in tujine na 99 načinov, ki so skupaj sprazile več kot štiri tone krompirja. Vse tekmovalne ekipe se morajo na festivalu držati desetih zapovedi, med katerimi je tudi ta, da morajo pripravljeno jed med obiskovalce deliti brezplačno.

Prireditve se je udeležilo več tisoč obiskovalcev, za katere so domačini organizirali tudi možnost vodenih ogledov naravnih in kulturnih znamenitosti. Seveda niso na festivalu manjkale niti skupine iz Kočevskega.

Že 17-ič po vrsti smo se festivala udeležili člani Društva praženega krompirja Livold. Krompir smo

Foto: arhiv Društva praženega krompirja Livold

pražili na dveh stojnicah, na eni že po tradiciji z mesom divjega prašiča in na drugi s popečeno papriko. Ker je veliko obiskovalcev že stalnih gostov

festivala, dobro vedo, kje se dobi izvrstno dober pražen krompir, tako da ga nam je zmanjkalo v manj kot 20 minutah, čeprav smo ga sprazili kar

50 kg! Skrivnost dobrega praženega krompirja je tudi v tem, da je krompir ekološko pridelan.

Krompir je kultura, ki je Slovence rešila pred lakoto. In ne samo Slovencev. Krompir povezuje in druži ljudi. Ljubiteljev praženega krompirja je iz območja Kočevskega veliko, vsako leto se odpravimo na festival kar z avtobusi. Obisk festivala za kuharsko ekipo predstavlja veliko priprav, prostovoljnega dela, hkrati pa tudi druženje in veselje.

Prireditve je odlična priložnost za promocijo turizma in prepoznavnost Kočevskega. Na promocijskih stojnicah razdelimo veliko promocijskega materiala.

Prihodnje leto bo festival, ki bo praznoval okroglo, 20. obletnico, v Sevnici.

Uroš Jelenovič

Srbski večer na mestni ploščadi

Letošnje Poletne večere je s sedmo mednarodno Folklorijado zaključilo Srbsko kulturno umetniško društvo (SKUD). Na mestni ploščadi so nastopile njihove različne plesne sekcije ter gosti, odmevale so stare pesmi, v zraku pa je dišalo po srbski kulinariki.

“Vsako leto se potrudimo, da je program pestrejši, zato tudi povabimo društva iz različnih držav,” je povedala podpredsednica društva Mirjana Delić. Tudi letos je nastopilo Kulturno športno društvo Predgrad, zapel je pevski zbor Spev iz Konca

vasi, predstavilo se je Folklorno društvo Sloga iz Udin v Italiji, nastopila pa je tudi glasbena skupina Sinda bend iz Prokuplja v Srbiji.

SKUD je nastalo leta 2010, od takrat pa ohranjajo tradicijo in obujajo stare navade, pesmi in ples. Danes se lahko pohvalijo z več sekcijami različnih starostnih skupin. “Predvsem starejše ženske – v društvu je včlanjenih največ žensk – nam predajajo stare običaje in ročne spretnosti,” je dodala **Mirjana Delić**. Najbolj prepoznavne so njihove folklorne skupine, ki so se že večkrat predsta-

Foto: Žarko Nanjara

vile samostojno, poleg moškega pevskega zbora pa po besedah Deličeve pripravljajo še žensko pevsko skupino, prav tako pa so poskusili tudi z

gledališčem. Velik poudarek dajejo na pripravo starih jedi, poleg jedi na žaru so na mestni ploščadi kuhali tudi v tradicionalnih lončenih posodah za peko kruha, zelja in fižola.

“V Kočevju sobivajo različne kulture in želimo si, da bi se te kulture medsebojno razumele in da bi to različnost izkoristili kot dodano vrednost,” je povedal župan **Vladimir Prebilič** in dodal, da je današnji dogodek korak v pravo smer. “Če kdaj lahko rečemo, da multikulturalnost bogati, je to zagotovo danes.”

Žarko Nanjara

Mladinski državni prvaki v šahu

V Termah Dobrna je od 27. do 31. avgusta potekala državna mladinska liga v šahu. To je najmočnejše mladinsko ekipno prvenstvo v standardnem šahu, na katero se uvrsti osem najboljših ekip v Sloveniji, nastopajo pa lahko igralci, stari do 20 let. Kočevskim mladincem je predlani z osvojenim prvim mestom v prvi ligi uspel preboj v najmočnejšo ligo, kjer nastopa 18 ekip.

Konkurenco povečujejo najboljši mladinci iz drugih držav širše regije, ki nastopajo za posamezne slovenske klube. Kljub temu so letos naši mladinci, vsi vzgojeni v domačem klubu in člani kočevske šahovske akademije, suvereno opravili z vsemi ekipami. Premagali so vse ekipe in praktično že pred zadnjim kolom osvojili naslov državnih prvakov. Njihovo premoč dokazuje tudi podatek, da nobeden od štirih igralcev ni

Z leve: David, Gregor, Vasja, Sergej • Foto: Dejan Ačimovič

izgubil nobene partije, zgolj kakšen oddan remi.

Zmagovalno ekipo so sestavljali: David Stevanič, Vasja Ačimovič,

Gregor Gašparac in Sergej Ačimovič. Drugo mesto je osvojila ekipa ŽŠK Maribor, tretje pa ŠK Krško.

To je generacija mladincev, ki je v prejšnjih letih, tudi v drugih starostnih skupinah, torej do 12, 14, 16 in 18 let, večkrat osvajala naslove državnih prvakov in številna druga in tretja mesta. Člani teh zmagovalnih ekip, poleg zgoraj naštetih, so bili tudi Tin Bajo, Tine Tomašič in Igor Jalovec. To je zlata generacija mladincev, ki je nadgradila rezultate iz 60. in 70. let, ki so bili pod vodstvom Iva Staniča prav tako zelo uspešni, takrat še na republiškem nivoju.

Glede na njihovo starost bo večina igralcev lahko skupaj nastopala še nekaj časa v tej najmočnejši ligi in verjamemo, da se bomo še kdaj veselili kakšnega naslova.

Rajko Grabovac

Veter najbolje izkoristil Staš Mlakar

Pokal kočevskega medveda je šel letos v roke Stašu Mlakarju iz Jadranskega kluba Loka Timing iz Škofje Loke. Ta je najbolje izkoristil veter nad gladino Rudniškega jezera ter slavil tako na zadnji, tretji kočevski regati kot v skupnem seštevku za 3. Pokal kočevskega medveda. Jadrnice razreda mini 12 je 15. septembra krotilo 21 tekmovalcev z vseh koncev Slovenije. S tekmo so hkrati zaključili Pokal štirih slovenskih jezer. "Vsi najboljši slovenski jadranci so tu in vesel sem, da jih je prišlo toliko," je povedal **Andrej Janša**, član

Foto: Petra Šolar

organizacijskega odbora pokala.

Prvo letošnje regato so člani Jadranskega kluba Kočevje organizirali maja, drugo junija, finalno pa 15. septembra. Vsi navdušeni jadranci so tekmovali v istem razredu – to je mini 12, s posebno vrsto jadrnic, ki so replika večjih, 12-metrskih. Ta jadrni razred je nastal na začetku osemdesetih let, v času poslavljanja starih jadrnic za Pokal Amerike. Jadrnice so dolge le 3,85 metra in so idealne za plovbo po Rudniškem jezeru. "Upravljajo se tako kot velike," je še pojasnil Janša.

Petra Šolar

Uvodnik

"Kako naj poimenujemo to rubriko? Mora odražati otroško veselje! Ajde, predlogi!" Kot da bi bilo včeraj ... In trenutek pozneje: "Počakaj, do kdaj praviš, da moramo vse to narediti!?" Sedeli smo v pisarni krajevne skupnosti, nekateri s komaj ustanovljenim s. p.-jem, in premlevali tisoč stvari. Tako navdušeni. Tako zagnani!

47 števil! Zagotovo katera ni bila najboljša in bi lahko kaj naredili še bolje. Ampak ogromno smo jih naredili dobrih. Celodolčnih. Tako vsebinsko kot oblikovno. Ekipa se je čez leta naučila marsikaj ... Tudi iz izkušenj, ki se na prvi pogled zdijo negativne. Brutalne. Ampak vsaka je bila dragocena.

Če lahko kar koli rečem brez kančka pomišljanja, je, da občina ni nespametno gospodarila z javnim denarjem in da je časopis v štirih letih in pol upravičil svoj obstoj. Menda je zdaj že utišal vse, ki so še pred njegovim začetkom imeli povedati dosti grdega. Mnogi tem – lokalnih in globalnih, množica intervjujev, gora portretov in reportaž, anket, kupi prispevkov strank ... V Kočevski smo pisali o marsičem, v Kočevski smo se držali strogih pravil in upoštevali novinarska načela. In, ja, zaradi tega smo marsikomu dvignili tlak, toda če veljajo pravila igre, veljajo za vse.

Niz neprecenljivih izkušenj, spoznavanja ljudi in krajev ter delovanja nešteti sistemov zdaj menjam za nov izziv. Rada sem urejala časopis. Tako rada, da sem ga sprva dojemala kot otroka. Pazila sem na vsak detalj, delala pozno v noč, se grozno razburjala, če je šlo nekaj narobe in smo morali ubrati pot B ali C ... pa če je kdo imel kak zloben komentar. Sčasoma sem sprejela dejstvo, da nikoli ne bomo všeč vsem. Kmalu so načrti B, C, D postali stalnica, kmalu sem ugotovila, na koga se lahko zanesem, kdo je odgovoren in kdo ni. Kdo rad piše in kdo nekaj pošlje, ker mu nekdo ukaže. A sprejetje in razumevanje ne pomeni, da tega dela ne opravljam več rada, le spremembe imam za zdaj rajši ... Prepričana sem, da ste časopis vzeli za svojega in da bodo Saša, Žarko, Marko, Katja in naslednji peti član ali članica ekipe delali dobro. In prepričana sem, da se župan – tako kot se ni do zdaj – ne bo vmešaval v njihovo delo. Srečno, ekipa in hvala za vse!

Petra Šolar,
odgovorna urednica

Spregovorimo o shizofreniji

Pri zdravljenju psihičnih težav je nadvse pomembno preseganje predsodkov o duševnih boleznih. Društvo ŠENT, največja organizacija na področju duševnega zdravja, je zato pripravilo projekt Spregovorimo o shizofreniji, katerega namen je informiranje uporabnikov, svojcev in zdravstvenih delavcev ter izboljšanje procesa psihosocialne rehabilitacije v skupnosti. Projekt je nastal v sodelovanju s farmacevtsko družbo Janssen in vključuje deset srečanj po različnih slovenskih mestih, ki so namenjena uporabnikom, njihovim svojcem, strokovni javnosti in ljudem iz lokalnega okolja. Gostovali so tudi v kočevski knjižnici, kjer so s psihiatrom delili svoje izkušnje. Predstavil je različne programe rehabilitacijskega dela pri duševnem zdravljenju.

"Pomembno je, da ugotovimo, v kolikšni meri so naši uporabniki sploh

aktivno udeleženi v procesu zdravljenja," je povedal **Edo Belak**, podpredsednik Društva ŠENT. "V društvu ŠENT oskrbo dopolnjujemo s pogovornimi skupinami, izobraževanji, dodatnimi zaposlitvenimi in stanovanjskimi možnostmi." Shizofrenija je prevečkrat neupravičeno povezana s številnimi predsodki, bolniki pa zaradi stigme težave zanikajo, kar pomembno podaljša in oteži njen potek. "Ljudi je treba spodbuditi in ozaveštevati, da sami začnejo skrbeti za svoje psihično in fizično zdravje," dodaja Belak. Za pacienta je pomembno, da je deležen redne zdravniške pomoči in da najde zdravnika, s katerim se razume. Zdravljenje je večini koncentrirano v bolnišnicah, več poudarka pa je po Belakovem mnenju treba nameniti osnovnemu nivoju, krogu svojcev in prijateljev, saj se bolniki začnejo

zapirati vase, problemi tako postanejo težki in nerešljivi.

"Pomembno je predvsem znanje o začetnih simptomih, saj se kot večina kroničnih bolezni tudi shizofrenija začne netipično," je povedal **dr. Rok Tavčar** s Psihiatrične klinike v Ljubljani. "Zdravljenje shizofrenije je zato uspešnejše na začetku bolezni." Bolnik se zaradi psihičnih težav umika iz družbe, primanjkuje mu volje in energije, simptome pa včasih pripisujejo tudi depresiji. "Za uspešno zdravljenje je potrebno aktivno sodelovanje pacientov, svojcev in psihiatrov," poudarja Tavčar in dodaja, da so potrebna zdravila v Sloveniji vsem na voljo, predvsem pa je treba zmanjšati stigo in zagotoviti večjo dostopnost do zdravstvenih centrov in nadaljnje rehabilitacije.

Žarko Nanjara

Barve v temi

V Mali galeriji kočevske knjižnice je na ogled razstava slik Matjaža Košoroga z naslovom Mavrične barve obiskanih noči. Zbirka 40 slik je nastajala v preteklem letu, poleg razstavljenih del je okoli 20 slik tudi razdal prijateljem. "Razlog njene obstoja se skriva v kupu odvečne energije in nekaj neprespanih nočeh," je povedal **Matjaž Košorog**, ki je z njimi izrazil željo po izražanju vseh barv in občutij. Vsaka slika ima po njegovih besedah svojo zgodbo, slikanja pa se

loteva v nočnih urah, ko se ga loteva nespečnost. Razstava slik je – tako Matjaž – predstava njegovih razmišljanj

Razstava bo na ogled do konca oktobra, slike pa so tudi naprodaj
Foto: Žarko Nanjara

in podzavesten svet barvnih iluzij, kot sem jih sposoben prenesti na platno v tem trenutku."

Pravi, da je imela umetnost nanj velik vtis že od zgodnje mladosti, predvsem po zaslugi očeta in matere, ki sta mu vtisnila čut za estetiko. Z risanjem je nadaljeval tudi v srednji šoli, bolj temeljito pa se je slikanja lotil v komuni v Španiji, kjer je noči preživel v tamkajšnjem ateljeju. Matjaž pove, da slike nastajajo zelo spontano, barvo izbira glede na občutje, med prelivajočimi se odtenki pa lahko zasledimo različne figure, podobe živali in drugih bitij. Proces ustvarjanja ga je od nekdaj pritegnil,

predvsem njegov vpliv na osebnostno rast ter učenje potrpežljivosti.

Žarko Nanjara

Svet gori

Letošnji julij je bil najbolj vroč mesec v zgodovini meteoroloških meritev. Planet se segreva, še več, planet gori. Svet zgroženo gleda, kako izginja dragocen ekosistem amazonskega tropskega gozda, a Amazonija predstavlja le eno od žarišč vse bolj ognjene podnebne krize. Požari divjajo tako v Sibiriji kot Afriki, v Indoneziji, na ameriškem vzhodu in Aljaski. A navidezna zaskrbljenost politikov nad amazonskimi požari je očiten primer, kako skrb za ohranitev planeta hitro uplahne pred močjo kapitala.

Na Aljaski je ogenj pogoltnil 10 tisoč kvadratnih kilometrov tundre in snežnih gozdov, raziskovalci pa se bojijo, da takšni procesi lahko za vedno spremenijo krajino. Arktika se namreč segreva hitreje kot preostali deli planeta. Tudi saje, ki pristanejo na belih površinah ledenikov, povečajo absorpcijo sončne svetlobe, kar le pospeši njihovo talitev. Požari so na začetku julija začeli divjati tudi v Sibiriji in konec meseca so pogorišča obsegala kar 26 tisoč kvadratnih kilometrov, gost dim pa se je raztezal na površini, veliki kot Evropa. Krasnojarski center za gozdne požare je poročal, da so vzroki za požar naravnega izvora, k čemur so prispevale nadpovprečno visoke temperature, močan veter in suhe nevihte s strelami. Če so poletne povprečne temperature v Sibiriji nekoč znašale od 14 do 18 °C, so letos skočile na 30 stopinj. V Rusiji raste 19 % vseh svetovnih gozdnih površin, vloga borealnih ali subarktičnih gozdov pa je v kontekstu globalnega segrevanja podcenjena, saj po ocenah letno vsrkajo okoli 1,5 milijarde ton CO₂. Obenem problem povzročajo tudi škodljivci, ki so se namnožili zaradi blagih zim.

Tako intenzivni požari so bili v preteklosti redki, a so vse višje temperature izsušile gozd in podrast. Ne gorijo le drevesa, vnela so se šotasta tla, ki pri gorenju oddajajo veliko več ogljikovega dioksida. Šota gori tudi v jugozahodni Aziji, kjer je od leta 1995 izginilo 71 % gozdov Sumatre, Bornea in Malezije, vse zaradi novih nasadov palminega olja. Trenutno je največ požarov v srednji in južni Afriki. Še posebej na udaru so gozdovi v porečju Konga, drugega največjega tropskega gozda na svetu. Afriški požari se povečini razširjajo le na obrobju, v savanah ter gričevjih in so bili doslej značilni za ta letni čas. A zaradi pomanjkanja padavin, naraščajočih temperatur in vse večjega poseka postajajo vse bolj občutljivi. Redkejši gozdovi zadržujejo manj vlage, največja nevarnost, ki preti tropskim gozdovom, pa je savanizacija – nekoč goste gozdove bi nadomestili suhi travniki z redkimi drevesi in gričevjem. Črnogled scenarij, ki grozi tudi amazonskemu pragozdu.

Voditelji držav G7 so na 45. srečanju v Biarritzu v Franciji posebno pozornost namenili tudi podnebnim spremembam. Zasedanje je mini-

lo tudi v besednih obračunih med predsednikoma Francije Macronom in novim predsednikom Brazilijskega Jairom Bolsonaro. Trump je zasedanje o podnebnih spremembah ignoriral, preostali svetovni voditelji pa so hlinili zgroženost in kot pomoč pri gašenju požarov Brazilijskega ponudili kozmetičnih 22 milijonov dolarjev – znesek, manjši od proračuna Občine Kočevje.

A zaskrbljenost je bila samo maska pred kamerami. Brazilski poljedelci

rovim skrajnim govorom na Brazilijo začeli gledati kot državo, vredno investicij. Tako je francosko podjetje Topal v Braziliji odprlo ogromen obrat za proizvodnjo biodizla iz palmovega olja, čigar proizvodnja pa zahteva velike površine v tropski klimi.

Govedoreja in pridelava soje sta pglavitni gospodarski dejavnosti Brazilijske, ki je njihova največja izvoznica na svetu, obe pa sta največja vzroka krčenja gozdov. Na planja-

vlado in začel vihteti škarje nad proračunom. Okoljevarstvene varovalke so začele upadati, z nastopom Bolsovara pa se je krčenje gozda povečalo kar za 54 %, največ v zadnjih desetih letih. Okoljevarstveno ministrstvo tako nima več pristojnosti nad upravljanjem gozdov, saj so te prenesene na kmetijsko ministrstvo. Bolsonaro je državni agenciji za staroselce FUNAI vzel pravico do podeljevanja lastništva gozdov in jo prenesel na agrikulturno ministrstvo,

Foto: www.pixabay.com

krčijo gozdove zaradi zadostitve tržnih potreb, te pa diktirajo predvsem Evropska unija, ZDA in vse večja potrošnica Kitajska. Konec junija sta Evropska unija in Mercosur, trgovska zveza južnoameriških držav, po dveh desetletjih pogajanj sklenili trgovsko pogodbo, s katero se bo evropski trg odprl južnoameriškim kmetijskim izdelkom, predvsem govedini, perutnini, zmanjšal tarife ter zavaroval trgovske znamke.

Odkar je prešla recesijo, je Brazilija vse bolj odvisna od tujih trgov. Bolsonaro je kandidiral kot skrajno desničarski populist, se poskušal prikupiti tujim trgovcem tudi z obljubljenimi neoliberalnimi reformami in napovedoval velike spremembe v upravljanju gozda. Z izvolitvijo je vrednost brazilskih podjetij na borzi zrasla na rekordno raven, na zahodu pa so kljub zaskrbljenosti nad stanjem človekovih pravic in Bolsona-

vah, ki so ostale po poseku in požigu gozda, se pase 200 milijonov glav živine, ki generirajo 123 milijard dolarjev letno. Kmetijstvo je v letu 2017 predstavljalo 44 % brazilškega izvoza in 23 % BDP. Največji gospodarski partnerji Brazilijske so ZDA, Kitajska in Evropska unija, slednji uvažata tudi največ kmetijskih izdelkov. Voditelji evropskih držav lahko opozarjajo na pretirano krčenje pragozdov, a je v minulemu letu kar 41 % vse uvožene govedine v EU prispelo iz Brazilijske. Situacija se zaostre tudi zaradi trgovinske vojne med ZDA in Kitajsko, ki je to kot največjo potrošnico soje prisilila, da išče nove trge.

5,5 milijona kvadratnih kilometrov amazonskega gozda se razprostira na ozemlju devetih držav, dve tretjini v Braziliji. Krčenje gozdov tam narašča že od leta 2012, ko je takratni predsednik Michel Temer preuredil

istočasno se povečuje število nelegalnih vpadov na indijanska ozemlja. Boj za ohranitev amazonskih gozdov je tako tudi boj za pravice staroselcev, saj so ti zadnja točka obrambe pred pogoltnim kmetijskim in energetske sektorjem. Ozemlje, na katerem živi 305 brazilskih staroselskih plemen, sestavlja kar 23 % vsega amazonskega gozda, ki je med najbolj ohranjenim.

Posledice globalnega segrevanja so vsako leto bolj razvidne in so marsikje presegle tudi najbolj črnogledne napovedi. Na severu, ki se tali vse hitreje, pa se začenjajo nove trgovske bitke. Včasih nedostopna področja so zdaj na voljo odprta za izkoriščanje naravnih bogastev, nekoč zamrznjena morja pa postajajo nove trgovske poti. Naravi tako vedno znova sporočamo, da ob vsaki spremembi v njej vidimo le poslovno priložnost.

Žarko Nanjara

Sodni mlini zapletli, parlament presekal

Potem ko je društvo Alpe Adria Green konec minulega leta doseglo začasno prepoved izvajanja odloka, s katerim ministrstvo za okolje in prostor določi redni odvzem medveda, se je Slovenija razdelila na dva pola. Na enem so tisti, ki trdijo, da je medvedov občutno preveč, in opozarjajo na škodo ter izpostavljajo, da medved vse prepogosto zahaja v naselja in ogroža ljudi, na drugem pa so tisti, ki menijo, da z odstrelom delamo škodo in rušimo ravnovesje v naravi.

Natančnega števila medvedov na območju Slovenije ne pozna nihče. "Zadnje štetje z genetskimi metodami za leto 2015 ocenjuje, da je bilo 599 medvedov pred poganjem. Na podlagi ocene prirastka in izločitev je bila za leto 2018 ocenjena najmanjša številčnost 900 do 1000 medvedov," pojasnjuje **Miran Bartol** iz kočevske enote Zavoda za gozdove Slovenije. In dodaja: "Na osnovi te ocene se je tudi predlagal odvzem za leto 2018/2019, in sicer 175 z odstrelom in 25 izgub. Ker se ugotavlja večja rodnost od pričakovane, je velika verjetnost, da je številčnost še podcenjena, kar so ugotovili tudi strokovnjaki z biotehniške fakultete."

Ustavitev rasti populacije medveda je bila tudi glavni razlog, da so se različne organizacije pod koordinacijo ministrstva za okolje lani odločile za odstrel 175 medvedov. Leta 2007 je bilo v Sloveniji okoli 430 medvedov, leta 2015 okoli 600. Največja gostota medvedov je na Kočevskem in Notranjskem. "Na območju našega, to je kočevsko-belokranjskega območja, živi okoli 40 do 45 odstotkov slovenskih medvedov," razlaga Bartol. S povečevanjem populacije se povečuje tudi škoda. "V letošnjih prvih osmih mesecih je bilo na OE Kočevje ocenjenih 53 škod od medveda, v enakem obdobju preteklega leta pa 38. To pomeni, da je škoda za 40 odstotkov več kot lani," še navaja Miran Bartol.

Aktivisti za pravice živali, ki zagovarjajo tezo, da mora človek prenehati posegati v naravo, pa zahtevajo postopno ukinitve odstrela medveda.

Foto: www.pixabay.com

"Pobijanje zveri mora postati preteklost," je poudarila **Jagoda Tkalec**. "Logično je postopno prenehanje odstrela v celoti, saj študije kažejo, da se ekosistem uravnava sam," je še dejala na majskem shodu. Nasprotniki odstrela medvedov izpostavljajo ukrepe, ki jih imajo na voljo kmetje, denimo električne ograje, nujno uporabo medovarnih zabožnikov ter prenehanje odlaganja klavniških odpadkov v naravo. Med dolgoročnimi ukrepi pa: umakniti človeško roko iz narave.

Da ograjevanje celotnega podeželja pred zvermi ni rešitev, opozarjajo

kmetje. Prepričani so, da mora država poskrbeti za zveri tako, da ne delajo škode, tako kot so sami dolžni poskrbeti, da njihova živina ne povzroča škode sosedom. Da večina kmetov ne pretirava z zahtevami, meni tudi kočevski poslanec **Predrag Baković**: "Če vemo, da je kmetu osnovni vir preživetja kmetija, pomeni, da se bori za boljše pogoje, tako kot se delavec v tovarni bori za svoje. Težko pa je kočevski kmet, ki mora veliko časa in denarja nameniti varovanju svoje živine in svojih pridelkov, konkurenčen drugim kmetom, ki teh težav nimajo,

oz. kmetom iz tujine. Zato je prav, da bi tudi država morala to upoštevati in nameniti določena sredstva kmetom s teh področij. Tako živinorejcem kot tudi poljedelcem, kajti tudi jelenjad in srnjad po kočevskem delata škodo kmetom."

Po burnih razpravah in številnih shodih je vlada poleti sprejela interventni zakon (parlament pa ga je potrdil), s katerim je lovcem dovolila odstrel 175 medvedov. Tri dni pred izidom te številke so na Zavodu za gozdove potrdili, da so lovci odstrelili 120 medvedov in dva volkova. Minister za okolje, ki se mu je zaradi volka in medveda majal stolček, pa je sklical delovno skupino, ki bo poiskala rešitev za prihodnje bolj optimalno ravnanje z velikimi zvermi. Sklicu so se odzvali predstavniki MOP-a, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Agencije RS za okolje, Zavoda RS za varstvo narave, Združenja občin Slovenije, Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, Lovske zveze Slovenije, Sindikata kmetov Slovenije, Biotehniške fakultete UL, Veterinarske fakultete UL, Društva Dinaricum, Zavoda za gozdove Slovenije, Društva za zaščito živali Ljubljana, Društva za osvoboditev živali in Državnega sveta RS.

Kot poudarja kočevski poslanec, je nujno treba sprejeti konsenz, ko se poveča problematika. Podatki, ki jih zbira ZGS, kažejo, da je medved do konca avgusta povzročil škodo v 210 primerih, potem ko jih je bilo lani v tem času 96. Letošnja škoda zaradi medveda je ocenjena na 71.400 evrov.

Petra Šolar

TRADICIONALNA KITAJSKA MEDICINA BLAŽ ABRAHAMSBERG

Vzemimo si čas za svoje zdravje in dobro počutje.

- TUI NA trad. kitajska terapevtska masaža
- ŠPORTNA MASAŽA
- REFLEKSNA MASAŽA (se dela na stopalih)
- ANTISTRESNA - SPROSTILNA MASAŽA
- AKUPRESURA

Informacije in naročanje: gsm 031 260 358,
Blaž Abrahamsberg s. p., Tomšičeva 13, Kočevje

DARILNI BONI

Dobite jih v
Mestni cvetličarni,
Reška cesta 10A

Iz evropskega mravljišča v Kočevje

Gregor Košir, novi kočevski podžupan • Foto: Petra Šolar

Po devetih letih službovanja v hramih demokracije, v slovenskem in evropskem, je pripotoval domov. Na političnem parketu se je znašel pred osmimi leti, ko je kandidiral za poslanca, prepoznaven pa je postal pred mesecem dni. Tri dni pred 36. rojstnim dnevom je namreč postal kočevski podžupan in tako pritegnil pozornost medijev in javnosti. Ekonomist po izobrazbi, sicer pa navdušeni motorist in popotnik, bo – tako pravi – med drugim skrbel za krepitev Kočevja v združenju občin ter za povezovanje z zakonodajno vejo oblasti. **Gregor Košir**, ki je zadnjih pet let preživel v Bruslju in Strasbourgu, se podžupanskega izziva in življenja v prebujenem Kočevju veseli. Poudarja, da morajo enaka pravila veljati za vse, in verjame, da se bo država odzvala na pritiske občine glede zagotavljanja varnosti ...

Katere so prednosti življenja v Kočevju v primerjavi z življenjem v Bruslju?

Prednosti življenja v Kočevju – upam si trditi, da jih lahko spoznaš le, če živiš nekaj časa drugje – so narava in dostopnost do dobrin, ki jih drugje, tudi v Bruslju, ni. Na Kočevskem so le streljaj proč hribi, zelo blizu je Kolpa, eno uro imamo do morja, eno uro do najbližjega smučišča. Do primerljive reke, morja ali smučišča moraš iz Bruslja z letalom! Velika prednost je hrana, saj tu jemo bolj kakovostno, lokalno pridelano hrano, kar po nekaj letih prehranjevanja v tujini resnično cenim. Tretja prednost je bolj umirjen način življenja. V evropskih prestolnicah je ogromen priliv kadrov, ki so pripravljeni delati ob nemogočih urah, in temu so prilagojeni delovni urniki, kar pomeni, da prostih popoldnevov

skorajda ni. V Kočevju imaš lahko več od življenja! Tu ni vse vezano na kario, delo in zaslužek, tu lahko živimo bolj kakovostno.

Kaj svetuješ mladim, ki so v dilemi – oditi v tujino v službo ali ne?

Toplo priporočam. Mislim, da bi to lahko bil del nacionalne politike, saj vsakdo, ki gre v tujino, lahko dobi širši pogled ne zgolj na posel, ki ga opravlja, temveč tudi na način življenja, odzivanja, medsebojno komunikacijo ... Najbolj optimalno bi bilo, da bi šel posameznik v tujino, kjer bi dobil širino in izkušnje, ki jih doma težko pridobi, potem pa bi se vrnil v domače okolje. Žal pa se dogaja to, da slovenska mladina odide, dobi izkušnje in se nikoli več ne vrne. Mislim, da moramo v Sloveniji mladim ponuditi pogoje, da se bodo vrnili. Navsezadnje

so se tu izšolali, nabrali prve delovne izkušnje ... Strategija države bi morala temeljiti tudi na tem, da sposobne mlade ljudi s pravimi spodbudami privabi nazaj.

Zakaj meniš, da je udeležba na evropskih volitvah, zlasti v Sloveniji, tako nizka?

Menim, da je eden od vzrokov preveč negativizma v temah, povezanih z Evropsko unijo, ki jih posredujejo mediji. Evropski parlament, Komisija in Svet sprejemajo stvari, ki segajo v vse pore našega življenja. Več kot polovica nacionalne zakonodaje je že vezane na tisto, ki jo sprejmejo v Bruslju. Poročati bi bilo treba o tistem, kar se dogaja, ne pa toliko poudarka namenjati plačam, stroškom, privilegijem ... Kot primer: velja splošno prepričanje, da je Evropska unija velik birokratski

aparati, ki porabi večino denarja za svoje delovanje. Toda v resnici se le 6 odstotkov vsega evropskega proračuna – mimogrede: ta znaša zgolj približno 2 odstotka celotne javne porabe držav članic EU – porabi za delovanje Evropske unije, torej vseh njenih institucij. Vse drugo se vrne skozi subvencije, spodbude, projekte in politike v države članice. Generalno gledano torej Evropska unija prinaša veliko več koristi, kot se prikazuje, zato bi pričakoval malo več pozitivizma. A ker v debatah prevladujejo negativne stvari, to na žalost vpliva tudi na udeležbo.

Nekateri poudarjajo, da – ko se pojavijo težave – smo na koncu država zase in se ne zmenimo, kako bo s skupnostjo. Ta teza drži?

Države so različne in skozi zgodovino so imele različne vloge in različno

moč. Slovenija, ki je z dvema milijonoma prebivalcev majhna država, se lahko danes enakovredno pogovarja z državami, ki imajo do 40-krat več prebivalstva, ki imajo bistveno večje vojske, organizacijske sposobnosti in gospodarstva. Ne moremo pričakovati, da bo naš vpliv enak, pomembno pa je, da sedimo za isto mizo in glasujemo, lahko predlagamo, se pogovarjamo. Da pride do nesoglasij, je razumljivo, saj imamo 28 različnih držav z različnimi interesi. Ne moremo pričakovati tudi, da bo enotnost Evropske unije enaka enotnosti ZDA, Kitajske ali denimo Rusije. To so sistemi, ki so vodeni od zgoraj navzdol, EU pa je povsem prostovoljna skupnost samostojnih držav. V takšnem svetu, kot je, pa je pravilno, da se povezujemo in nastopamo kot en sogovornik v primerjavi s preostalimi velesilami. Vsak po svoje bi imeli bistveno manjšo pogajalsko moč in vpliv.

Katere konkretne ukrepe so slovenski evropski poslanci sprejeli v minulem mandatu, s katerimi so pomagali Slovencem?

Nekaj primerov, ki jih tudi sam najbolje poznam: ko je Avstrija želela zaostri zakonodajo za tuje delavce, konkretno za otroške dodatke tujih delavcev, med njimi tudi številnih Slovencev, kar bi bilo neenakopravno, je Romana Tomc odreagirala in Evropska komisija je sprožila postopek proti Avstriji. Med takšnimi ukrepi, ki vplivajo na življenje v Sloveniji, je tudi ukinitvev 'roominga', torej ukinitvev plačevanja visokih stroškov mobilne telefonije znotraj Evropske unije, kjer je sodeloval Lojze Peterle. Veliko vpliva smo imeli na programu Erasmus+. Stalni poročevalec Milan Zver je vplival na povečanje sredstev za omenjeni program. Uveljavitev iniciative Pametne vasi poslanca Franca Bogoviča govori, da moramo poskrbeti za razvoj podeželja in sprejeti konkretne ukrepe in spodbude, da zagotovimo pogoje preživetja tistim, ki ne živijo v mestih. EU se zaveda, da se ne bo dalo preživeti tako, da bo več kot polovica prebivalstva živela v velikih metropolah, zato potrebuje oblikovano politiko za ohranitev poseljenega podeželja. Eden od zelo simpatičnih projektov je bil uveljavitev svetovnega dneva čebel, kjer gre za povsem izvirno slovensko idejo. Za dosego pa je bilo treba lobirati na vseh ravneh – od Združenih narodov do Evropskega parlamenta. Tu so se slovenski predstavniki poenotili in ne glede na strankarsko pripadnost stopili skupaj.

Tudi nedavni dogodki v Kočevju kažejo, da smo državljani izgubili zaupanje v državne ustanove, ki so preveč rigidne, uporabljajo

birokratsko latovščino in pogosto dajejo sporočila, da ničesar ne morejo. Pa se vse te državne ustanove pravzaprav napajajo iz državnega proračuna, torej tudi iz davkov ljudi. Kakšne so rešitve, da ljudje znova zaupajo v sodstvo, policijo in druge ustanove?

Varnost je osnovna človekova dobrina. Ureditev države temelji na tem, da državljani plačujejo davke in v zameno za to jim država zagotavlja osnovne storitve, varnost. Da je zaupanje v Kočevju porušeno, je rezultat dolgih let ignoriranja očitnih odstopanj od systemske nacionalne ureditve. Vedeti moramo, da kazenski sistem, delo sodišč in delo tožilstev v osnovi deluje za večino državljanov, ne deluje pa za tiste, ki v sistemu odstopajo. V Kočevju je tega nekoliko več. Sploh

Foto: osebni arhiv Gregorja Koširja

ni pomembno, za koga točno gre. Pomembno je, da so jasno postavljena pravila in zakoni in da ta veljajo za vse! In ko pravila ne veljajo za vse enako, se zaupanje poruši. Tako kot je zaupanje v sodno oblast padlo pri menedžerskih prevzemih, tako kot se zdaj pogovarjajo o odpisu dolga družini Jankovič, tako je v Kočevju padlo zaupanje v enako obravnavo za t. i. manjše prekrške, kamor uvrščajo kraje, vlome, vandalizem in nasilništvo. In ker je zaupanje padlo, so se ljudje začeli organizirati. Bistveno je, da mi, občina, odreagiramo tako, da pritismo na državo, da začne stvari reševati. Ne gre zgolj za začasno reakcijo, ampak mora država systemsko poskrbeti za rešitev problema.

Pa meni, da bodo vaši pritiski in pritiski civilne iniciative učinkoviti?

Ne moremo se pogajati, ali bomo izvajali pritiske ali ne, saj je varnost osnovna človekova dobrina. Ko so teroristi napadli več mest v Evropi – v Bruslju in Strasbourgu sem bil tudi sam prisoten – je občutek varnosti drastično padel. In tedaj so te države, denimo Francija in Belgija, naredile vse, da so ta občutek varnosti povrnila, na ceste tudi poslale vojake, oborožene policiste ter poostrele nadzor. Tam niso bili problem ne finančna sredstva ne

kadrovske okrepitve. Ko je občutek varnosti načet, mora država odreagirati. In v tem primeru, kakršen je danes v Kočevju, se ne moremo pogajati. Pritiske bomo izvajali tako dolgo, dokler ne bodo reagirali z vrha.

Nekateri med razlogi za neodzivnost navajajo skrb za lastno varnost in varnost družine: Ali se ti ne zdi, da je vzrok drugje, morda v pomanjkanju etike, moralnega kompasa?

Bojim se, da je nekaj drugega: da se ne upoštevajo odstopanja, ki se dogajajo v družbi, in da se dela po liniji najmanjšega odpora. Sodiščem je v interesu, da nimajo sodnih zastankov, tožilstvu je v interesu, da se zadeve čim hitreje premikajo, četudi to pomeni, da se kakšna zavrže, in

področij, kjer imam kar nekaj izkušenj in za katera je morda do zdaj nekoliko primanjkovalo časa. Predvsem bomo poskusili okrepiti delo v združenjih občin, izboljšati sodelovanje s parlamentom, okrepiti stališča do določenih tem in zakonodaje, ki se tiče lokalnih skupnosti. Okrepili bomo dele, ki pomenijo, da lahko še bolj samostojno in odgovorno nastopamo navzven in posledično krepimo gospodarsko okolje. Krepimo strateški položaj občine Kočevje v regiji, v Sloveniji. S projektom Yaskawa pa lahko tudi v Evropi.

Leta 2011 si kandidiral za poslanca v državnem zboru. Takrat si izjavil, da si poslanec, ki v štirih letih v svoj kraj ne pripelje 100 do 200 novih delovnih mest, ne zasluži še enega mandata. Si še vedno enakega mnenja?

Absolutno. Vloga politikov, ki delujejo na nacionalni ravni, je, da pomagajo svojemu kraju in občini, ne glede na svojo strankarsko opredeljenost. Po desetih letih dela v politiki vem, da tisto razpravljanje, ki ga ljudje najpogosteje vidijo v državnem zboru, žal ne ustvarja delovnih mest. Vpliv poslancev oz. politikov je odvisen od tega, na koliko vrat državnih institucij lahko potrkajo in koliko jih odprejo ter kje jim uspe uveljaviti interes domačega okolja.

Kaj potrebuje Kočevje?

Kočevje mora spremeniti miselnost. Iz zelo zapostavljene, nerazvite občine z visoko stopnjo brezposelnosti so se stvari v minulih letih obrnile na bolje. Moramo se zavedati, da tu lahko še veliko naredimo in uspešno konkuriramo preostalim krajem v državi, da imamo pogoje, ki jih nekateri drugi nimajo. Izkoristiti moramo to, kar imamo, in to nadgrajevati. Zaznavam bistveno več optimizma in volje, kot ju je bilo pred desetletjem. Vztrajati moramo, da je v naših koncih, za katere smo včasih rekli, da so pozabljeni od države, možno živeti kakovostno življenje. Ljudje se morajo zavedati, da tu lahko ustvarijo dovolj za življenje – bodisi prek turizma, lesne industrije, malega podjetništva ... Država se globalizira, veliko več je možno početi na daljavo. Kakovost življenja tukaj je iz okoljsko-zdravstvenih vidikov namreč veliko boljša kot v prestolnici. To postaja vrednota, celo prednost. Želim si še kakšen dodaten izobraževalni program in da bi oblikovali strategijo, kako mlade po končanem študiju zadržati tu. Mislim, da imamo težave predvsem pri visoko izobraženih, saj jim ne moremo ponuditi dovolj primernih delovnih mest. K temu bi morali pristopiti občina, gospodarstveniki in zahtevati tudi spodbude in pomoč države pri tem.

Petra Šolar

Šolski prevozi

Ob začetku šolskega leta se vedno znova porajajo dileme glede zagotavljanja brezplačnega prevoza za učence osnovnih šol, kar na Občini poskušamo rešiti v sodelovanju s šolami in prevoznikom, vsem željam staršev pa ne moremo ustreči. Pravico do brezplačnega prevoza ima učenec, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole. Prav tako ima učenec pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v 1. razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo. Učenec, ki obiskuje osnovno

šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva. Iz sredstev lokalne skupnosti se zagotavljajo sredstva za varstvo vozačev in za prevoze učencev osnovne šole v skladu s 56. členom Zakona o osnovni šoli, iz državnega proračuna pa se financirajo prevozi učencev osnovne šole in sredstva za varstvo vozačev, katerih pot v šolo je ogrožena zaradi velikih zverí.

Poudariti je treba, da Občina poskuša glede na urnike šol in potrebe staršev ter dejanskega stanja v cestnem prometu zagotoviti čim varnejši pre-

voz vsem osnovnošolskim otrokom. Zato je brezplačen prevoz zagotovljen za vse učence, tudi za tiste, ki so oddaljeni manj kot štiri kilometre, saj so te poti opredeljene kot ogrožene zaradi divjih zverí in se sredstva črpajo iz državnega proračuna. V brezplačen prevoz spada en dovoz do šole in dva razvoza iz šole, čeprav je zakonska obveza občine zagotavljanje enega razvoza. Občina omogoča brezplačen prevoz tudi za tiste učence, ki se vozijo v drug šolski okoliš znotraj območja občine in do brezplačnega prevoza sicer niso upravičeni.

Ključnega pomena pri organizaciji prevozov je sodelovanje med Občino, šolami in izvajalcem, zato Občina ob

koncu šolskega leta pozove vse šole, da dostavijo podatke o potrebnih relacijah, številu učencev na posameznih relacijah, urnike in morebitne spremembe ter predloge o prihodih oz. odhodi avtobusov. Na Občini pripravimo zbir vseh teh podatkov, ki jih uskladimo s prevoznikom in šolami. Sodelovanje ter kanček potrpežljivosti in prilagajanja so nujni tudi pri reševanju težav, ki se pojavljajo med šolskim letom. Kljub nekaterim razpravam, da se brezplačen prevoz zagotavlja samo za zakonsko upravičene učence, bo občina še naprej zagotavljala sredstva in organizacije prevozov ne bo spreminjala.

K. K.

Poletne investicije v osnovnih šolah

Tudi letošnje poletje in šolske počitnice je Občina Kočevje izkoristila za izvedbo manjših in večjih investicij v osnovnih šolah. Na OŠ Zbora odposlancev na TZO so se avgusta tako adaptirale dotrajane sanitarije v traktu C, višina investicije pa je obsegala dobrih 35.000 evrov. Prav tako se je dotrajane sanitarije adaptiralo na OŠ Ob Rinži, vrednost same investicije je bila tu nekoliko večja, in sicer nekaj manj kot 100.000 evrov. V sredini avgusta so se začela dela za eno večjih investicij na OŠ Ob Rinži, in sicer zamenjava stavbnega pohištva. Močno načeta lesena okna in vrata se bo v celoti nadomestilo s kakovostnimi novimi. Pogodba za izvedbo del v višini 1,3 milijona evrov je bila podpisana z

Foto: arhiv Občine Kočevje

izvajalcem BS Gradbenik, d. o. o., stavbno pohištvo pa kot podizvajalec vgrajuje podjetje Inles, d. o. o.. Dela so se izvajala v več fazah, v letošnjem letu se je stavbno pohištvo že zamenjalo v avli in knjižnici, dela pa potekajo še v telovadnici in so organizirana na način, da ne motijo poteka pouka. V letu 2020 in 2021 se bo izvedla menjava oken in vrat še v triadah oziroma učilnicah, s čimer bo izvedena ena od pomembnejših sanacij za varčnejšo in prijetnejšo stavbo. Preostaja še sanacija fasade. Na pobudo številnih staršev in otrok bomo preučili možnosti ureditev oziroma barvanje sprednje fasade, ki bi bila zasnovana bolj v duhu otroške živahnosti.

K. K., K. G.

Evropski teden mobilnosti

Med 16. in 22. septembrom smo v Kočevju ponovno obeležili Evropski teden mobilnosti. Letošnji slogan Gremo peš! je v ospredje postavil hojo in pešce. Velika težava sodobne družbe je pomanjkanje fizične dejavnosti prebivalcev zaradi pretirane uporabe osebnih avtomobilov. Ker se preveč zanašamo na avtomobile, so naše ulice polne pločevine, zrak je onesnažen, mi pa se veliko premalo gibamo. Na krajših razdaljah je hoja najučinkovitejši in časovno zelo konkurenčen prometni način, pa tudi najcenejši. Hoja je sicer drugi najpogostejši način premikanja v slovenskih naseljih, žal pa delež že desetletja upada.

V času Evropskega tedna mobilnosti smo zato v Kočevju v tem času mestno jedro začasno zaprli za promet in ga prepustili pešcem. Prostor je bil namenjen druženju, igram, dogodkom,

Foto: arhiv Občine Kočevje

Odigrala se je lahko partija šaha, otroci so risali po cesti, na voljo so bile igre, kot sta ristanc in gumitvist. V mestu je bilo mogoče zaslediti tudi prve ulične umetnike, kot jih lahko srečamo v večjih mestih. Najbolj živahna dneva v središču mesta sta bila torek in petek. Na voljo so bili številni poligoni. Izvedena je bila tradicionalna reševalna vaja, vodeni sprehodi po mestu,

preizkusili smo se lahko v nordijski hoji, jutranji telovadbi itd. V petek je potekal tradicionalni tek otrok po mestnih ulicah, isti čas so potekali tudi medeni dnevi, javni zavodi pa so se predstavljali na stojnicah na ploščadi.

Poleg dogodkov za širšo javnost so v tednu mobilnosti potekale še številne druge izobraževalne aktivnosti v sodelovanju s šolami, vrtci in Policijo.

V uporabo sta bili predani dodatni postaji KOLU in 8 novih koles, predstavljene so bile investicije na področju trajnostne mobilnosti v Kočevju. S ciljem čim več prebivalcev spodbuditi k hoji so bili med tednom mobilnosti v večjih soseskah na pločnikih narejeni prijazni opomniki 'peš ni daleč', ki sporočajo, koliko časa je peš do bližnjih točk v mestu. Na novo je bila urejena pešpot od zapornic na Rinži do čistilne naprave, s pomočjo občank in občanov pa smo izbrali ime za mali trg med hostlom in tržnico – zmagovalni predlog bo razkrit kmalu.

Občina Kočevje in Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu se najlepše zahvalujeta vsem sodelujočim v programu, ki so prispevali k večji ozaveščenosti prebivalcev o pomenu in prednostih trajnostne mobilnosti.

K. G.

Predlagali popravke predloga razdelitve pokrajin

Na začetku poletnih mesecev je bil v javno razpravo poslan predlog teritorialne členitve Slovenije na pokrajine, ureditev njihovega statusa in nalog ter organiziranosti. Gre za vročo temo, ki je že nekajkrat zaradi pomanjkanja politične volje klavarno propadla, čeprav Sloveniji nedvomno manjka vmesni člen z vidika lokalne samouprave, ki bi povezoval delovanje občin z državnimi institucijami.

Občina Kočevje seveda podpira vse napore za uvedbo vmesne ravni upravljanja med državo in lokalnimi skupnostmi v obliki pokrajin, ki bi omogočile več decentralizacije in lažje zagotovile spodbude in pomoči manj razvitim okoljem v Sloveniji, kot je nedvomno tudi Kočevska. Pri vzpostavitvi pokrajin pa mora pripravljavec zakona smiselno upoštevati geografske, demografske in razvojne značilnosti posameznih regij oz. območij. Seveda bo še večji izziv, tudi pozneje s podzakonskimi akti, zelo jasno določiti, kaj natančno bo država prenesla na nižjo raven upravljanja, kakšna bodo pooblastila in avtonomnost tega procesa, saj osnovni predlog zakona to samo načelno navaja. Najpomembnejše v tej začetni fazi opredelitve pokrajin je, da se najde soglasje pri sami postavitvi mej pokrajin na način, da se nihče ne bo počutil zapostavljenega ali odrinjenega od centrov upravljanja. Na podlagi prvega osnutka predloga regionalizacije je Kočevje uvrščeno v t. i. Dolenjsko pokrajino. V Občini Kočevje se bojimo, da tak predlog, ki pri razdelitvi predvideva 11 funkcionalnih pokrajin, oblikovanih okoli 11 mestnih občin v Sloveniji s samostojno pokrajino Ljubljana, tega ne upošteva, vsaj ne v ce-

Foto: Prvi osnutek predloga regionalizacije (vir: Drobne, S. 2019 Funkcionalne regije kot podlaga za ustanovitev pokrajin v Sloveniji)

Foto: Predlog Občine Kočevje

loti. Od 11 mestnih občin sta namreč le dve v južnem delu Slovenije, medtem ko je kar 6 mestnih občin v območju severovzhodne Slovenije. Že iz tega vidika je predlog, ki izhaja iz koncepta umeščanja po eno mestno občino na pokrajino, na zelo trhljih nogah. Na

podlagi takšne regionalizacije namreč prihaja do velikih razlik ne samo v geografskem smislu (največja Dolenjska pokrajina je po površini kar šestkrat večja od Savinjsko-Saleške), temveč tudi v številu prebivalcev. Številke se gibljejo od 61 tisoč v najmanjši pokrajini do 384 tisoč prebivalcev v največji.

Pokrajine bi zagotovo morale tudi težiti k temu, da v njih ne bi v celoti prevladovali določeni centri, ki bi določena območja zaradi težjih naravnih danosti pustili v ozadju oz. na robu.

Zelo pomembno je, da regije v pokrajinah naravno težijo k sodelovanju, tako geografsko kot tudi na podlagi zgodovinskega povezovanja in sodelovanja. V sedanjem predlogu bi Kočevje delovalo skupaj z močnima regionalnima centroma Novo mesto in Krško. Ocenjujemo, da se takšna pokrajina ne more enakomerno razvijati, saj se razteza na prevelikem področju z različnimi gravitacijami, v tem primeru od Bizeljskega do Notranjske. Dolenjska pokrajina že sicer vključuje kar pet občin, ki so po prebivalstvu večje od Mestne občine Slovenj Gradec, kot centra Savinjsko-Saleške pokrajine. Zato bo Občina Kočevje predlagala naslednjo razdelitev; Dolenjska pokrajina se razdeli na vzhodni in zahodni del, kjer bi vzhodna meja pokrajine potekala po mejah občin Kočevje, Dobropolje, Ivančna gorica, na vzhodu pa se vključi tudi Notranjska, ki tako ne bi gravitirala na Primorsko, ampak bi zaradi precejšnjih razlik v razvitosti veliko uspešneje sodelovala z občinami zahodno od nje, ki so tudi sicer v naravnogeografskem smislu njim precej bližje.

Takšna razdelitev bi sicer zahtevala nekaj prerazporeditev znotraj drugih obstoječih pokrajin. Če poenostavimo, zahodno dolenjska funkcionalna regija bi lahko skupaj s šestimi notranjskimi občinami tvorila zaključeno pokrajino, kjer ne bi bilo tolikšnih odstopanj v razvitosti kot tudi ne v velikosti posameznih občin. Pravičen geografski razrez je namreč, kot že rečeno v uvodu, ključen za nadaljevanje kakršnegakoli dialoga in doseganja konsenza pri sprejemanju nadaljnjih zakonskih aktov, povezanih z regionalizacijo Slovenije. **G. K.**

5. DNEVI KOČEVARSKE KULTURE

OBČINA KOČEVJE
23. - 29. SEPTEMBER 2019

Častni pokrovitelj dogodkov na 5. Dnevih kočevarske kulture je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor

23.9. 18.00–20.00 **Otvoritev:**
Kulturni center Kočevje
- Steven Scheschareg in Erik Šuler
- Društvo podeželskih žena Kočevske
- Predstavitel zloženke Krožna pot po opustošenih kočevarskih vaseh
OBČINA KOČEVJE IN ZAVOD KOČEVSKO

24.9. 9.00–10.00 **V deželi Kačariji: Po kočevarsko - lutkovna predstava**
Pokrajinski muzej Kočevje POKRAJINSKI MUZEJ KOČEVJE

10.00–11.00 **Delavnica za otroke »Čebele rojijo«**
Knjižnica Kočevje ZAVOD PUTSCHERLE IN KNJIŽNICA KOČEVJE

18.00–19.30 **Göttscheabarisch - predstavitev jezika kočevskih Nemcev**
Pokrajinski muzej Kočevje POKRAJINSKI MUZEJ KOČEVJE IN ZAVOD MOŠNICE-MOSCHNITZE

25.9. 18.00–19.30 **Dr. Mitja Ferenc: Nekdanji nemški otok na Kočevskem - predstavitev**
Pokrajinski muzej Kočevje POKRAJINSKI MUZEJ KOČEVJE

26.9. 9.00–17.30 **Znanstveno-strokovni posvet Kulturna dediščina in krajina: ohranjanje, obnova, revitalizacija - možnosti in priložnosti**
Kulturni center Kočevje ZAVOD PUTSCHERLE V SODELOVANJU S SLOVENSKIM ETNOLOŠKIM DRUŠTVOM IN ODDELKOM ZA ETNOLOGIJO IN KULTURNO ANTROPOLOGIJO FF UNI LJ, PROJEKT JE PODPRLO MINISTRSTVO ZA KULTURO

26.9. 19.00–20.00 **KočevArt - otvoritev razstave del kočev(ar)skih umetnikov**
Knjižnica Kočevje ZAVOD PUTSCHERLE, PROJEKT JE PODPRLO JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI

27.9. 10.00–11.00 **Spoznavanje dediščine Kočevarjev Razvoj sadjarstva in vinogradništva - praktični del**
Zavod Nesselstal Koprivnik ZAVOD NESSELTAL KOPRIVNIK

18.00–19.00 **Spoznavanje dediščine Kočevarjev Razvoj sadjarstva in vinogradništva - predavanje**
Knjižnica Kočevje ZAVOD NESSELTAL KOPRIVNIK

28.9. 8.00 **Likovna kolonija v vasi Koprivnik Mentorja: mag. Vlasta Henigsman in Miha Henigsman**
Zavod Nesselstal Koprivnik ZAVOD NESSELTAL KOPRIVNIK, PARTNERJI PRI PROJEKTU: OŠ BELOKRANJSKEGA ODREDA SEMIČ, DRUŠTVO LIKOVNIH USTVARJALCEV SEMIČ, NOSILEC PROJEKTA: ZVEZA KOČEVARSKIH ORGANIZACIJ, PROJEKT JE PODPRLO MINISTRSTVO ZA KULTURO

29.9. 9.00 **Zaključek: Sveta maša in koncert vokalne skupine Cantate Domino**
Cerkev sv. Jerneja, Kočevje OBČINA KOČEVJE IN ŽUPNIJA KOČEVJE

Prireditve so skupni projekt občin Kočevje, Semič in Dolenjske toplice s podpornikoma Ministrstvom RS za kulturo in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti.

Evakuacijska vaja v Pokrajinskem muzeju Kočevje

Od leta 2017 je Občina Kočevje aktiven partner pri mednarodnem projektu ProteCHt2save-- Ocena tveganj in trajnostna zaščita kulturne dediščine v spreminjajočem se okolju, v katero je vključenih sedem evropskih držav. Eden od ciljev projekta je tudi mednarodna strategija za zaščito kulturne dediščine in navodila za vzpostavitev in delo timov za reševanje kulturne dediščine v nujnih primerih.

V preteklosti je bilo v Kočevju veliko poplav, spreminjajoče klimatske razmere pa nakazujejo, da lahko v prihodnosti pride do še večjih neurij in deževij, ki predstavljajo veliko

Foto: arhiv Občine Kočevje

tveganje za ohranjanje kulturne dediščine v lokalnem območju.

V okviru projekta ProteCHt2save je Občina Kočevje konec avgusta, v

sodelovanju s Pokrajinskim muzejem Kočevje, organizirala evakuacijsko vajo za varno in hitro evakuacijo predmetov s podstrešja muzeja v primeru hudega deževja. Pri načrtovanju evakuacije je bilo treba upoštevati obsežen spekter tveganj. Pri vaji so sodelovali zaposleni v Pokrajinskem muzeju Kočevje. Primere dobrih praks in strokovno znanje je s sodelujočimi delil tudi Igor Kalinič iz PGD Kočevje. Rezultati in splošne ugotovitve evakuacijske vaje bodo služili za postavitev novih smernic, celovito načrtovanje in nadaljnja priporočila za varovanje kulturne dediščine. **S. L.**

Novi prostori za zdravstvene dejavnosti v Kočevju

Občina Kočevje je septembra podpisala pogodbo za nakup stavbe Zavoda RS za blagovne rezerve na Roški cesti 20 v Kočevju. Gre za nakup v višini 460 tisoč evrov, ki pa je za področje zdravstva in socialnega varstva izrednega pomena. V stavbi bodo namreč vzpostavili dializni center in specialistične ambulante, del stavbe (kjer je danes začasna urgencia) pa bo namenjen centrom za duševno zdravje odraslih ter otrok in

mladostnikov. S tem se bo zagotovila večja stopnja zdravstvene varnosti ter boljše in kakovostnejše življenje v naši lokalni skupnosti.

Po podpisu pogodbe za nakup stavbe je bil na spletni strani Občine Kočevje objavljen razpis za najemnika prostorov. Rok za oddajo ponudb je 29. september 2019. Razpis predvideva vzpostavitev dializnega centra za približno 30 bolnikov za območje občin Kočevje, Ribnica, Kostel in

Osilnica ter tudi druge zdravstvene dejavnosti, kot so nefrologija, dermatovenerologija v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti, fizioterapija, gastroenterologija v specialistični zunajbolnišnični dejavnosti, gastroenterologija, endoskopija, revmatologija ter izvajanje magnetne resonance, tomografije, ultrazvoka in PET CT. Gre torej za specialistične ambulante, ki jih v Kočevju še nimamo.

Z vzpostavitvijo dializnih centrov se bo dializnim bolnikom omogočilo zdravljenje v domačem okolju, s čimer se jim bo kakovost življenja močno izboljšala, saj si bodo prihranili številne ure, ki so jih sicer porabili za prevoze v Ljubljano in nazaj. Vzpostavitev dializnega centra oziroma sprejem prvih pacientov se pričakuje v aprilu 2020 ali najpozneje v roku enega leta.

L. Š., K. G.

Dela na cestah

Rekonstrukcija Roške ceste je ena od večjih infrastrukturnih investicij v zadnjih letih in pogosto dviguje precej prahu med prebivalci. Septembra smo zato na to temo sklicali srečanje s Krajevno skupnostjo Šalka vas, kjer so bili prisotni tudi predstavniki DRSi kot glavnega investitorja, predstavnik izvajalca in nadzorni inženir. Kot je bilo pojasnjeno na sestanku, so dela zaključena na dveh od štirih etap. Odprto je še gradbišče na prvi etapi ZD–Šalka vas ter drugi skozi naselje Šalka vas. V prvi polovici oktobra bo zaključen del prve etape med ZD in DSO, dela na preostalem delu prve in druge etape pa morajo biti v skladu z izvajalsko pogodbo zaključena do

Foto: arhiv Občine Kočevje

konca tega leta.

V jesenskih dneh je v občini odprtih

še nekaj gradbišč; ključni investiciji sta krožišče na Ljubljanski cesti in izgra-

dnja državne kolesarske povezave. Ta bo po informacijah investitorja zaključena do konca letošnjega leta, rekonstrukcija krožišča pa konec septembra. Takoj po zaključku del na krožišču se že začnejo dela za vzpostavitev semaforiziranega krožišča pri Hydrovodu, kjer je tudi odcep za tovorni promet do železniške postaje. Zaključek del je previden konec letošnjega novembra. Infrastrukturne investicije so še sanacija ceste Stara Cerkev–Koblarji, ki bo zaključena konec meseca, rekonstrukcija ceste pri Recinku, ki bo zaključena do konca meseca novembra. Do konca leta pa se bo rekonstruirala tudi cesta, ki vodi mimo ZD Kočevje.

G. Š., K. G.

Poletno varstvo

V sklopu poletnega varstva, ki ga organizira in v večini tudi financira Občina Kočevje, se za učence zagotavljajo dejavnosti, s katerimi si popestrijo počitnice. Letos so učenci spoznali zanimivosti robotike, barvito kulturo Japonske, skrivnosti kočevskih gozdov ter v

sklopu različnih delavnic razvijali ročne spretnosti. Obiskali so tudi ljubljanski živalski vrt, grad Kostel in Muzej iluzij. Varstvo je potekalo v treh terminih, in sicer takoj po zaključku pouka, tj. od 26. 6. do 28. 6. in 1. 7. do 5. 7., ter zadnji teden v avgustu, od 26. 8. do 30. 8., na

Foto: arhiv Občine Kočevje

Osnovni šoli Zbora odposlancev. Skupaj je bilo prijavljenih 108 učencev. Starši so letos prispevali 40 evrov na otroka na teden, preostale stroške za izvedbo projekta v višini 8.005 evrov pa je zagotovila občina.

K. K.

(Ne)varnost in (ne)zakonitost

SLOGA

Seja o (ne)varnosti, je bila potrebna in nujna. Na to smo opozorili že na 1. izredni seji, ko je bil obravnavan Sklep o izvajanju videonadzora na javnih površinah, zaradi vandalizma nad kolesi in smetnjaki. Za SLOGO je bistveno večji problem ogroženost ljudi in njihovega premoženja, kot so kante in bicikli. Zato smo pozdravili to sejo in se zavzeli, da o tem problemu ogroženosti spregovorijo tudi ljudje sami. Samo tako lahko pričakujemo, da se bodo razmere začele urejati. Občinsko vodstvo bi moralo na podlagi opozoril občanov pripraviti občinski program varnosti,

katerega temeljni namen je zagotavljanje varnega in kakovostnega življenja prebivalcev in obiskovalcev. V njem se opredelijo ukrepi, ki zagotavljajo varnost na območju občine. Toda čutiti je, da občinsko vodstvo želi preusmeriti pozornost samo na državo, svoje odgovornosti pa ne sprejema. Vodstvo občine ve, da gre za skupino 15 mladoletnikov, ki ogrožajo prebivalce ali trenutne obiskovalce občine. Zato pričakujemo, da bodo prav vsi organi, ki delujejo v okviru občine in države, učinkovito ukrepali brez zganjanja populizma.

Med dopusti, ko so ljudje manj pozorni na dogajanje, pa je potekala še 1. dopisna seja OS. To pomeni, da se občinski svet ni sestal in ni imel možnosti javno razpravljati o nakupu zemljišča v vrednosti 1.315.001 evro. Gre za način sprejemanja odločitve v nasprotju s Poslovnikom OS, ki v tretjem odstavku 21. člena govori: "Dopisna seja se lahko skliče le za odločanje o formalnih in nujnih uskladih občinskih aktov z zakoni in drugimi državnimi predpisi ter za odločanje o drugih formalnih in nujnih zadevah občine". Sprejem sklepa o soglasju za pravni

posel v vrednosti 1.315.001 evro ni formalnost!

Takšen postopek sprejema sklepa je lahko tudi nezakonit, saj Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti v 5. odstavku 29. člena govori: "... je organ, odgovoren za izvrševanje proračuna, za pravne posle, pri katerih vrednost presega 500.000 evrov, dolžan pred javno objavo izvedbe postopka pridobiti predhodno pisno soglasje sveta. Svet samoupravne lokalne skupnosti o izdaji soglasja odloči na prvi naslednji seji po prejemu osnutka besedila pravnega posla ..."

Svetniki smo dobili gradivo na dopisni seji in na isti seji se je že odločalo. Znesek 1.315.001 evro pa najbrž ni končni, saj je zemljišče obremenjeno še s sklenjeno zakupno pogodbo. Vse stroške s prekinitvijo zakupa bo po predloženi pogodbi nosila Občina. Zakon predpisuje postopek zato, da se zagotovi javnost in preglednost nakupa. V tem primeru lahko govorimo, da je zakon kršen. V SLOGI se bojimo, da v Občini Kočevje ni problem samo (NE)VARNOST, ampak tudi (NE) ZAKONITOST.

Janko Veber

Dejavnosti OO SDS Kočevje

SDS

V zadnjem času se v Kočevju veliko dogaja na področju varnosti. Najpomembnejše je, da se vsi, ki si želimo, da se stanje izboljša, poenotimo in poskušamo nekaj narediti glede zagotavljanja varnosti. Poenotili smo se na izredni seji in sprejeli sklepe, ki bodo prispevali k temu, da za zdaj poskušamo zagotoviti varnost. Veliko je bilo slišati in prebrati na to temo, ampak tudi mi bi radi nekaj besed povedali o tej problematiki. V vseh teh letih ni bilo nobenih konkretnih rešitev, ki bi povečale varnost v naši občini. Občani to do-

gajanje opazujemo že vrsto let.

Ne moremo mimo dejstva, da smo v OO SDS Kočevje temi o varnosti posvetili ogromno časa in na to temo napisali tudi program, s katerim smo šli na volitve – tako državnozborske kot tudi lokalne. V tistem času je bilo vse drugo pomembnejše, samo varnost ni bila na prvem mestu.

Kot svetnika sva pred letom dni opozorila, da bi že takrat morali poslati dopis predsedniku vlade in vsem pristojnim. Našega poziva, da se pozove vlada, niso resno sprejeli. Pred poletnimi počitnicami sem pri

poročilu mestnega redarstva opozoril, da bi bilo treba zaposliti dodatne redarje. Vse seje občinskega sveta se da pogledati in preveriti, ali govorimo resnico. Že pred letom dni smo pozivali, da je to treba narediti. Zdaj smo priča temu, da se pristojne institucije ne odzivajo na naša povabila, naj se zglasijo v Kočevju in poskušajo spremeniti zakone, ki nas ne bodo postavljali na prvorazredne in drugorazredne v naši občini. Ko se v Kočevju naredijo dobre stvari, se pa z vlade pridejo vsi slikati, naj poudarim, da jih tudi takrat ne potre-

bujemo. Na vladi so zato, da probleme rešujejo in da se ti ne pojavljajo. Vsak dan smo priča temu, da vlada ne obvladuje situacije, v kateri se je znašla.

Večkrat smo poudarili, da morata biti varnost in zdravje na prvem mestu. Lahko imamo boljše gospodarstvo, najboljše ceste in najboljše turizem, ampak če se v svojem mestu bojimo za svojo varnost, je to vse zaman.

V SDS se zavedamo problema varnosti, zato je naša poslanka Anja Bah Žibert 28. 11. 2018 podala

pobudo, da se ustanovi pododbor poslancev, ki bi se posvečal spremljanju in pomoči pri reševanju romske problematike. Moramo pa se zavedati, da ima ključno vlogo vlada, in ne SDS, ki deluje v opoziciji. Bomo pa prispevali glasove, če bo treba, da se poveča varnost. V OO SDS Kočevje od kočevskega poslanca Predraga Bakoviča, ki je v vladi in to problematiko odlično pozna, pričakujemo, da pripomore k temu, da se čim prej pripravi zakon, ki bo rešil to perečo problematiko.

Luka Bubnjić

Vztrajali bomo

Občina Kočevje se že desetletja spopada z različnimi izzivi na področju razvoja. Desetletja je bila Kočevska znana predvsem kot območje gospodarske stagnacije in najvišje stopnje brezposelnosti v državi. S skupnimi napori smo krenili na uspešno pot razvoja, saj se odpirajo nova delovna mesta, gospodarstvo napreduje na področju investicij, dodane vrednosti na zaposlenega in postopnega dviga plač. Občina je postala zelena destinacija, vlagamo v turistično infrastrukturo ter promocijo, kar se izkazuje v 10-odstotni letni rasti

turizma. Leta 2018 smo bili tudi razglašeni za najbolj razvojno prodorno občino v Sloveniji. A ves uspeh na tem področju blede ob radikalnem poslabšanju varnostnih razmer v naši občini.

Priča smo brezobzirnemu divjanju huliganskih tolpe, ki povzročajo škodo na javnih površinah (zažgani zabojniki za smeti, uničena kolesa iz sistema izposoje, uničena ubrana opreme) kot tudi incidentom poškodovanja zasebne lastnine (vlomi, ropi, nasilje ...). Črne gradnje na občinski in državni posesti rastejo

kot gobe po dežju. Kurjenje odpadnih materialov in divja odlagališča dnevno obremenjujejo naše okolje. Pravosodni sistem žal deluje sorazmerno tolerantno do kršilcev in t. i. manjših kriminalcev. Tožilci odstopajo od pregona, sodniki, če do postopka sploh pride, izrekajo pogoje kazni ali družbenokoristno delo. Kriminalni povratniki se tako ne izločijo iz družbe, ki jo s svojim delovanjem obremenjujejo in ustrahujejo, prebivalci pa posledično v sistem ne verjamejo več, saj ima oškodovanec bistveno več težav

kot tisti, ki je zagrešil kriminalno dejanje. Ljudje zaradi pomanjkanja zaupanja in strahu manjših kaznivih dejanj in prekrškov ne prijavljajo več.

V Moji Kočevski na takšno stanje ne moremo pristati, dokler prevzamemo odgovornost za vodenje občine. Po izredni seji občinskega sveta in sprejetih sklepih za povečanje varnosti v skladu z našimi pristojnostmi povečujemo obseg varovanja javnih površin in nadaljujemo aktivnosti za povezovanje vseh državnih organov pri iskanju rešitev

za učinkovito izboljšanje varnostne situacije. Pred zakonom hočemo biti vsi enaki in od države bomo zahtevali, da to izvaja tudi v praksi! Vztrajali bomo tako pri striktnem izvajanju obstoječe zakonodaje, kjer se velikokrat popušča, kot tudi pri popravkih zakonodaje v točkah, ki ovirajo učinkovito delo policije, inšpekcijskih in socialnih služb in pravosodja. Dovolj je bilo, zato ne mislimo odnehati! Verjamem, da ste z nami vsi, ki vam ni vseeno za naše Kočevsko!

dr. Vladimir Prebilič

(Ne)varnost v Kočevju?

SD

V Kočevju smo se ponovno srečali s starim problemom slabše varnosti in kršitve na tem področju so se v zadnjem času samo še stopnjevale. Imeli smo izredno sejo in prav je, da se ta problem poudari, saj je varnost temeljna vrednota okolja, kjer živimo. Svetniki smo bili pripravljeni na razpravo, pa vendar smo – kot že mnogokrat – enako zgodbo ponavljali samo sami, saj se od vabljenih niso odzvali ravno tisti organi, ki bi

dejansko lahko kaj spremenili. Pristni so bili le predstavniki policijske uprave. Policija izvaja svoje naloge in tu ni težava, zaplete se namreč pri izvrševanju kazni. Dolgotrajni postopki, veliko administracije, na koncu pa ni izrečena nobena kazen. Kot rečeno, to ni zgodba od včeraj, že desetletja je to enak problem in prepričana sem, da tudi tokrat ne bo večjih sprememb na tem področju.

Naš poslanec Predrag Baković se

s to problematiko aktivno ukvarja, sestal se je s predstavniki odgovornih ministrstev in podal vrsto predlogov, kako bi lahko z obstoječo zakonodajo izboljšali situacijo. Največji problem predstavlja rigidnost in neizvajanje ukrepov, ki so že uzakonjeni. Če bi samo izvajali že obstoječe ukrepe, bi se lahko marsikaj spremenilo, a tega ne more čez noč spremeniti samo ena oseba.

Socialni transferji, kot so recimo

otroški dodatki in socialna podpora, bi morali biti namenjeni izključno za preživetje otrok, za hrano, stanovanje in osnovne potrebščine, vendar še zdaleč ni tako. Dokler delo ne postane vrednota in edino sredstvo za preživetje, dokler kršitelji ne plačujejo kazni in dokler se socialni transferji namenjajo nakupu cigaret, alkohola in droge in dokler se ne spremeni zakon glede črnih gradenj, sami pač ne moremo veliko spreme-

niti. Edino, kar smo sami naredili, je to, da smo vsi svetniki soglasno potrdili sklep, da se iz občinskega proračuna namenijo dodatna sredstva za izvajanje varnostnih ukrepov. To pa žal pomeni tudi to, da ta strošek ostaja na ramenih nas, občanov in občanov. Namesto da bi sredstva namenili za prenovo kakšne ceste, se porabijo za namene varnostnih ukrepov.

Vesna Lisac

Kam na izlet?

Ko sva se pred 13 leti s snemalcem počasi spuščala po makadamu za kolono vozil v najmanjšo slovensko občino, sva si bila enotna: po novi povezavi bova pogosteje zahajala tja in – ne bova edina! Čeprav si je bilo sredi oblaka prahu, med stroji, ki so bili vsepovsod po grobo nasutih tleh, težko zamisliti, kakšna bo podoba čez štiri leta, ko so cesto čez Strmo reber tudi uradno odprli, smo se zavedali, da gre za izjemen korak za te ljudi, ki jih država prepogosto spregleda.

A cesta ni zagnala turizma v občini, le spodbudila ga je. Gonilo razvoja in napredka je družina, ki je že pred dvema desetletjema prehitela ponudbo vseh preostalih sosednjih občin. Družina Kovač – Anton je bil nekdanji tudi osilniški župan, zdaj pa je občinske vaje prevzela snaha Alenka – neprestano razmišlja, kaj še narediti, in razvija ponudbo. Spuste z rafti, kosila, možnost prenočitev, adrenalinski park, timbilinge, programe preživetja v naravi, tenis in paintball so v zadnjih letih nadgradili s savnami, bazenom, jacuzzijem ... in tako poskrbeli, da gostu tudi v slabem vremenu ni preveč dolgčas.

V obmejni občini, v kateri je svoje otroštvo preživel akademski kipar Stane Jarm, ki je izdelal tudi nagajivega Petra Klepca – ta pozdravlja ob vstopu v dolino – lahko pridete po dveh poteh: mimo mejnega prehoda Petrina in navzgor ob strugi Kolpe ali pa po 28 kilometrov krajši skozi Borovce mimo Dragarjev in Zgornjega Čačiča. Vsi odtenki toplih barv vam bodo na suh jesenski dan zagotovo vzeli dih, se pa ob obeh poteh lahko ustavite marsikje ...

Ločnica med kostelsko in osilniško občino je vzpetina, na kateri stoji kapela Sv. Joahima in Sv. Ane, ki ji domačini pravijo kar Sv. Ana na Peščencu. Poleg čudovitega razgleda na Kolpsko dolino je grič zanimiv ravno zaradi te preproste kapele, ki verjetno datira na začetek 18. stoletja. Ker je zgrajena na skali, ima nepravilen tloris, ladja je sicer pravokotna, prezbitenij pa nepravilno dvostransko zaključen.

Ob 'kolpski' poti lahko pred vasjo Mirtoviči zavijete desno navzgor mimo elektrarne in pustite avto na parkirišču. Pešpot vas bo vodila mimo korit, žlebov, tolmunov, majhnih slapov, kamnov, prekritim z mahom ... Potok, ki priteče izpod Krempe, je izjemno slikovit, ob njem pa so si našle prebivališče številne redke vrste. Na visokih ostenjih boste lahko zagledali tudi gamsa, menda pa ob potoku živijo tudi vidre.

Ena od bolj urejenih vasi je Boslji-va Loka, v kateri lahko tudi prespite. Sredi vasi stoji kip vurmoharja, moškega, ki je prodajal in popravljaval ure. 'Šutarce', stenske ure z nihalom in lesenimi platnicami, naj bi bile krive za začetek krošnjarstva v teh krajih. Ker so bile enostavne in poceni, si je uro lahko kupil skoraj vsak kmet.

Med zanimivimi kulturnimi zname-

Strma reber • Foto: Žiga Marin

Foto: Petra Šolar

nitostmi blizu ceste je tudi cerkev Sv. Egidija v Ribjeku. Zvonik 'na preslico', šivani robovi in poslikane okenske špalete vas bodo zagotovo pritegnile.

Izlet prekinite s postanki ob Kolpi – tu in tam je še vedno ostanek visečega mostu – saj je reka kraljica doline.

Okrepčate se v hotelu Kovač, ki ponuja tudi pester programe preživlja-

nja prostega časa, tako za odrasle kot za otroke. Pot lahko nadaljujete navzgor po Strmi rebri in se vsaj na dveh serpentinah ustavite in uživajte v razgledu. Na poti do Borovca lahko zavijte proti Taborski steni ali pa v Borovcu krenete do Inlauf, od tam pa do Krempe ali Krokarka.

Petra Šolar

Q kariera.kocevje.si/znanje

KARIERNI PORTAL KOČEVJE

Uporabni dogodki in izobraževanja na enem mestu

Podjetniški dogodki

26. sep **Predstavitev aktualnih razpisov in priprava nanje**

10h - 11:30

Tomaž Lovšin

Podjetniški inkubator Kočevje

Ljudska univerza

25. sep **Svetovalno središče Pokolpje se predstavi na Tržnici Kočevje**

9:30 - 12h

Maja Rupnik in Sonja Hribar

Tržnica Kočevje

26. sep **Dobra samoocena je ključna za hitrejšo zaposlitev**

9h - 12h

Anja Vesel in Irina Raišić, ZRSZ

Ljudska univerza Kočevje

26. sep **Kako narediti dober vtis na bodočega šefa v prvih minutah?**

16.30 - 18.30

Maja Rupnik

Ljudska univerza Kočevje

8. okt **Zakaj se moramo učiti?**

10h - 12h

dr. Ana Krajnc

Kulturni center Kočevje

Festival lesa 2019

10. okt **Odprtje Festivala lesa ob 19. uri**

Kulturni center Kočevje

12. okt **Tišlarska sobota od 9. ure dalje**

GSŠ Kočevje, Gaj

14. okt **Wood Tech Talks ob 18. uri**

Kulturni center Kočevje

Q kariera.kocevje.si/znanje

V ZD Kočevje je začela delati ustna higieničarka

Sestavni del zobozdravstvenega tima v sodobnem zobozdravstvu je ustni higienik. Opravlja več nalog, med katerimi so storitve, ki obsegajo zdravljenje obzobnih tkiv, ter vzgojno-preventivno delovanje na področju ustne higiene.

Zdravljenje poteka po fazah. Najprej se izvede higienska faza, ki vključuje odstranitev zobnega kamna nad in pod robom dlesni, nato sledi poduk o profesionalni ustni higieni. Naredi se zapis parodontalnega stanja. S topo sondo se ocenjujejo količina mehkih zobnih oblog, globina sondiranja, krvavitev ob sondiranju, umik dlesni, majavost zob in prizade-

Za odstranitev trdih in mehkih zobnih oblog uporabljamo strojne (ultrazvok) in ročne (kirete) instrumente. Postopek je praviloma neboleč, če pa je zobni kamen globlje pod robom dlesni, pa se uporabi lokalna anestezija.

Luščenje in glajenje zobnih korenin

Zobni kamen je zaradi hrapave površine mesto zadrževanja mehkih zobnih oblog, ki povzročajo vnetje dlesni, nezdravljeno vnetje pa vodi v parodontalno bolezen. To zdravimo z ročnimi instrumenti (kirete). Seveda pa je najprej treba opraviti že zgoraj

vse ustrezne pripomočke, s katerimi čistimo zobe. Najprej vam očisti trde in mehke zobne obloge in s peskanjem odstrani površinsko zabarvanje zob. Lahko tudi preventivno fluorira zobe in tako zaščiti ter kontrolira bolezen dlesni in obzobnih tkiv ter nastanek kariesa. Redni obiski ustnega higienika bistveno vplivajo na dolgo življenjsko dobo zob, posebej pomembni so pri skrbi za protetične nadomestke, kjer je higiena lahko otežena. Ustna higieničarka tesno sodeluje s specialistom parodontologom. Takšno sodelovanje omogoči natančno spremljanje kronične bo-

lezni obzobnih tkiv in njeno uspešno zdravljenje.

V ZD Kočevje smo se odločili, da pacientom ponudimo dodatne storitve na področju zobozdravstva. K ustni higieničarki se lahko naročite na tel. št.: 040 591 051 ali prek e-pošte: higienik@zdkocevje.si. Cenik storitev si lahko ogledate na internetni strani ZD Kočevje.

Zobje so naše ogledalo in predvsem odsev zdravja. Navade dobre ustne higiene pa so bistvenega pomena, da vaši zobje in dlesni ostanejo zdravi vse življenje.

Ana Snežka Vujasin

Foto: www.pixabay.com

tost koreninskih razcepišč. Normalna globina sondiranja se gibljejo med 1 mm in 3 mm. Če izmerimo večjo globino sondiranja, je potrebno specialno parodontalno zdravljenje – luščenje in glajenje zobnih korenin.

Odstranjevanje trdih in mehkih zobnih oblog nad nivojem dlesni

Trde in mehke zobne obloge so na površini zob in tudi zobnih protez čvrsto prilepljene. Imajo hrapavo površino in so odlično okolje za rast bakterij. Zobni kamen, ki se nabira nad dlesnijo, je belo-rumene barve, pod dlesnijo pa je temnejše barve. Ta povzroča vnetje dlesni, krvavitev in umikanje kosti ter s tem izgubo kostne podpore zob.

Zobne obloge se najprej naberejo na jezični strani spodnjih sekalcev. Tu najhitreje opazimo zobni kamen tudi sami pred ogledalom. Po odstranitvi so zobje veliko bolj gladki, kar olajša čiščenje in otežuje nabiranje novih oblog. K dobri ustni higieni sodijo redni pregledi in odstranjevanje zobnih oblog pri ustni higieničarki. Redno profesionalno odstranjevanje trdih in mehkih zobnih oblog je daleč najboljša investicija v zdravje ustne votline.

omenjeni parodontalni zapis in tako z ročnimi instrumenti očistiti zobni kamen pod robom dlesni. Cilj zdravljenja parodontalne bolezni oziroma luščenja in glajenja je, da raven globine sondiranja ne presega 3 mm, kajti če se stanje po treh mesecih ne spremeni in so globine sondiranja večje, je potrebno specialistično zdravljenje v ambulantah za parodontologijo.

Nauk o uporabi ustnih pripomočkov v domačem okolju

Ta točka je izjemnega pomena, saj sami s higieno doma lahko veliko pripomoremo k dobremu ustnemu zdravju. Najprej je treba določiti pravilno velikost medzobnih ščetk in kako jih pravilno uporabljati. Že samo z dvema pripomočkoma (zobna ščetka in medzobne ščetke) lahko veliko naredimo doma, če so ti strokovno in pravilno izbrani. Vsi preostali pripomočki, kot so ustne vode in zobne kreme, so le v podporo, ne pa tudi poglobitvi pri izvedbi profesionalne ustne higiene doma.

Ustna higieničarka

Ustna higieničarka vam bo pokazala, kako pravilno skrbimo za profesionalno ustno higieno, ter predstavila

Povprečna poraba goriva 7,3 - 4,9 l/100 km, povprečne emisije CO₂ 166 - 129 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6 AG / EURO 6 BG / EURO 6 W. Emisije NO_x: 0,0665 - 0,0358 g/km. Emisije trdih delcev: 0,00027 - 0,00002 g/km. Število delcev: 2,24 x 10¹¹ - 0,01 x 10¹¹. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

www.joras-center.si

Omejitve so samo v glavi.

Novi
SEAT Tarraco.

Zakaj ne zdaj?

To je novi veliki SUV za velika doživetja. Odkrijte več z digitalnim kombiniranim instrumentom. Širite okvirje svojega življenja z do 7 sedeži. Prevozite razdalje z 20" aluminijastimi platišči. Edina meja je vaša domišljija.

JORAS CENTER d.o.o.

Ob železnici 7, 1310 Ribnica, T: 01 836 90 40

Ohranjena narava je zanje vrednota

Ko planince povprašaj, koliko jim pomeni narava, hitro ugotoviš, da jo uvrščajo na vrh lestvice svojih vrednot. Ohranjena narava ter čisto in urejeno okolje sta zanje vrednoti, za kateri se zavedajo, da nista sami po sebi umevni.

V primeru Planinskega društva Kočevje ni naključje, da je komisija Planinske zveze Slovenije planinski koči pri Jelenovem studencu poleg certifikata družinam prijazna koča podelila tudi težko pridobljiv certifikat okolju prijazna koča. Ta ni nekaj, kar bi lahko dobil čez noč. Je plod dolgoletnega dela in truda članov Planinskega društva Kočevje, je odraz njihovega širokega in razvojno naravnega pogleda v prihodnost. Člani in članice društva že več 10 let skrbijo za urejenost planinskih poti na Kočevskem in so vsakoletni aktivni udeleženci čistilne akcije Očistimo Kočevsko. Še več, planinci so čistili in urejali planinske poti ter skrbeli za čisto in urejeno okolje že veliko pred organiziranimi čistilnimi akcijami. Od nekdaj! Letošnjo akcijo so v društvu nadgradili s pozivom Tudi z robčki v dolino, s katerim apelirajo na vse pohodnike, da ne mečejo odpadkov vzdolž poti – ne glede na to, ali gre za razgradljiv odpadke ali ne.

Skrb do narave predvsem marljive članice društva prenašajo na mlade planince. Večletno zavzeto vlaganje energije, prijaznosti in znanja v mlade planinsko društvo danes uvršča med društva z najštevilnejšim t. i. mladinskim odsekom. V minulem letu ustanovljen odsek za varstvo gorske narave naj bi še dodatno prispeval k

Foto: Milan Mlakar

Foto: Željko Bistovič

prenosu znanj in izkušenj ter ozaveščanju članov in drugih ljubiteljev narave o naravi, njenem pomenu in potrebni skrbi zanje. Korekten odnos planincev do narave pa predstavlja tudi Koča pri Jelenovem studencu, ki ni samo ena od lepših planinskih koč v Sloveniji, je tudi eden najbolj trajnostno naravnanih in okolju prijaznih objektov na širšem prostoru Kočevske. Pred nekaj več kot desetimi leti nameščene ter pred

kratkim nadgrajene oz. izboljšane solarne celice na strehi koče pomembno prispevajo k zagotovitvi potrebne električne energije. Izboljšanje preskrbljenosti s pitno vodo za potrebe koče je del projekta, ki je trenutno v zaključni fazi izvedbe. Obstoječemu vodnjaku, ki je bil vzpostavljen med izgradnjo prizidka koče, so člani društva z namenom optimalnega zbiranja padavinske vode dodali dve podzemni cisterni

s skupno prostornino 20 m³. Pred uporabo v koči bo voda očiščena s pomočjo dveh filtrov ter UV-postaje. Kot povesta Franci Janež ter Željko Bistovič, predana člana PD Kočevje, tudi člana društva UO, vodo v koči potrebujejo tako v kuhinji kot v sanitarijah, a tudi z namestitvijo pip s časovno omejenim pretokom vode skrbijo za varčno porabo vode v koči. Pri porabi vode (pomivanje posode, higiena rok ter čiščenje sanitarij) v koči uporabljajo izključno biološka čistila ter naravi prijazno milo za umivanje rok, s čimer zagotavljajo nemoteno delovanje samooskrbne biološke čistilne naprave, ki očisti vse odpadne vode, nastale v koči. V koči skrbno ločujejo odpadke ter jih ločene po frakcijah odlagajo v dolini. Prizadevajo si pridobiti medovarni kompostnik, s katerim bi pridobili varno in ustrezno lokacijo za odlaganje biološko razgradljivih odpadkov pri koči. V društvu so naredili pomemben korak naprej in se odločili za zmanjševanje količine odpadkov; v pretežni meri uporabljajo izdelke s povratno embalažo, izdelke v plastični embalaži uporabljajo le izjemoma.

“Izzivov tudi na področju ekologije in trajnosti seveda ne manjka in prostora za nove izboljšave je še veliko,” potrdi **Milan Mlakar**, predsednik Planinskega društva Kočevje, ki velik del svojega časa namenja organizaciji dela društva in koordinaciji številnih aktivnosti, ki poganjajo uspešno društvo. Na koncu najinega pogovora me dopolni: “Narava je največ, kar imamo, skrb zanje pa je poslanstvo vsakega od nas planincev.”

Tina Kotnik

 **Očesni center
Preskar**

**20%
POPUST**

(v septembru in oktobru)

NA OČALA
ZA ŠOLARJE, DIJAKE IN ŠTUDENTE

BREZPLAČEN OPTOMETRISTIČNI PREGLED

Novo mesto
07 332 41 44

Kočevje
064 181 300

Ribnica
031 767 666

Za vetrolomom smreko ogrožajo še lubadarji

Decembra 2017 je naše kraje prizadela naravna ujma velikih razsežnosti. Močan vetrolom je po prvih ocenah na gozdnogospodarskem območju Kočevja porušil več kot pol milijona kubičnih metrov drevja. Ocena poškodovanega drevja se je stalno zviševala. Pozimi leta 2018 so bili še novi sunki vetra, tako da se je količina porušenega drevja povečala konec leta na dober milijon kubičnih metrov drevja na našem gozdnogospodarskem območju. To je skoraj trikratnik običajnega realiziranega letnega poseka. Največ poškodb je bilo v okolici Kočevja. Najbolj so bile poškodovane smreke in v višjih legah tudi jelke. Listavce so večinoma porušili padajoči iglavci. Sanacija poškodovanega drevja je potekala vse leto 2018. Lani se je lubadar razmnoževal na številnih sečnih ostankih in na posameznih pozabljenih smrekovih podrticah.

Prvo močnejše rojenje lubadarjev je bilo letos konec aprila. Razvoj te celotne generacije je bil zaradi nizkih temperatur počasnejši in je trajal dva meseca. Julija so se pokazala večja in manjša žarišča lubadarjev. V tem času je toča v pasovih in ponekod v gozdovih močno

Značilno žarišče podlubnikov v poletnem obdobju • Foto: Mirko Perušek

poškodovala zgornji del krošenj. Te so bolj vabljive za različne škodljivce. Na začetku julija je sledil še močan veter, ki je v območju porušil več kot 15.000 m³ drevja, največ smreke v okolici Kočevja in proti jugovzhodu. Na kočevskem gozdnogospodarskem območju smo do konca avgusta označili za posek 172.000 m³ smrek, napadenih z lubadarji. Polovico teh je na območju občine Kočevje. Večji del označenih dreves smreke je v državnih gozdovih. Sanacija poteka dobro, kljub razmeroma maloštevilnih izvajalcev del. Veliko izvajalcev gozdarskih del je odšlo delat

v sosednjo Italijo na sanacijo obsežnega vetroloma v Alpah.

Po rojenju (paritvi) se lubadarji zavrtajo v drevje in za sabo puščajo rjavo črvino, ki je opazna na ritini drevja na mahu in pajčevini ter na listih okoliške vegetacije. Pozneje porjavijo krošnje in odstopa lubje na deblu. Vsaka generacija lubadarjev ima večji obseg. Največ napadenega drevja se opazi julija, avgusta in septembra. Gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije označimo napadeno drevje in izdamo odločbo za posek. **Lastniki gozdov naj redno pregledujejo svoje gozdo-**

ve in o napadu lubadarja obvestijo pristojnega gozdarja.

Najučinkovitejši ukrep sanacije napadenega drevja je pravočasen posek in odvoz iz gozda. Izveden mora biti ustrezen gozdni red, z vlak in gozdnih cest pa odstranjeno vejevje. Zavod za gozdove Slovenije kontrolira namnožitve velikega in malega smrekovega lubadarja s t. i. lovniimi drevesi ter ploščatimi črnimi lovniimi pastmi, kjer so nameščeni feromoni, ki privabljajo lubadarje. Možna je tudi uporaba fitofarmaceutskih sredstev – škropiva ali mrež Storanet, in to le na skladiščih lesa ob kamionskih cestah, kjer zastaja odvoz posekanega napadenega lesa.

Podlubniki ne poznajo parcelnih, občinskih niti državnih meja, zato mora vsak lastnik takoj sanirati napadeno drevje, saj bomo le tako zavrti hitro širjenje žarišč lubadarjev. V prihodnje bo manj smrek v nižinskih gozdovih, posekali pa jo bomo pri nižjih starostih kot v preteklosti. Kljub vsemu smreka še vedno ostaja zanimiva gospodarska vrsta in pomembna primes drevja v gozdovih.

mag. Mirko Perušek

Spoštovani uporabniki!

Ste tudi vi še vedno neprijetno presenečeni, kako veliko odpadkov proizvedemo? Razmišljate, kako bi se lahko kakšnemu odpadku izognili? Ja, ponovno vas spominjamo, da pred nakupom premislite, ali tisto dobrino resnično potrebujete, ali gre samo za trenutno »muho«, morda za kupovanje miru in tišine, da vas ne bi vaš najmlajši zaklad z nečloveškim kričanjem v trgovini spravljal v zadrego ali pa preprosto zato, ker je danes tako poceni in jo boste morda nekoč potrebovali. Verjamemo, da ste verjetno že sili vseh teh spominjanj, vendar le tako, da nenehno trkamo na vašo zavest, lahko pričakujemo pomembne premike. Že pogovor pravi, da je navada železna srajca. Zato verjamemo, da je težko spremeniti življenjske navade, zlasti v današnji potrošniški družbi, ko nas na vsakem koraku mediji dobesedno bombardirajo z nešteto lepimi in najboljimi stvarmi, ki jih enostavno moramo imeti. Seveda se je težko se upreti, ni pa nemogoče, samo poskusiti je potrebno in nato vložiti malo truda.

Kaj pa narediti, ko predmeta, opreme, oblačila in podobnih še uporabnih dobrin ne potrebujemo več? Poudariti je potrebno, da imata že dve osebi na isto stvar zelo različen pogled. Kar je odpadke za prvega, drugemu predstavlja izziv in novo priložnost. Ne prezirimo tega in zato vsako nepotrebno stvar ne zavržimo takoj v najbližji zabojnik. Dandanes imamo na razpolago več kanalov, po katerih lahko stvari prodajamo, podarjamo, menjavamo. Oddajte mali oglas, odpravite se na boljši sejem, obiščite Center ponovne uporabe, Karitas, Rdeči križ ipd. Prepričani smo, da boste brez težav predmet prodali ali podarili. Z malo domišljije in ustvarjalnosti pa mu lahko že sami namenite ponovno ali novo uporabo. Kakšno stvar ali orodje, ki jo ne potrebujete stalno, si morda lahko izposodite pri sosedih, sorodnikih, prijateljih.

S sledenjem zgoraj napisanemu boste ugotovili, da imate naenkrat veliko manj odpadkov. Izmed nastalih odpadkov po teži prevladujejo biološko razgradljivi odpadki iz priprave hrane (olupki sadja in zelenjave, papirnat

brisačke,...). Odložite jih na lastni hišni kompostnik ali v bio zabojnik (pri tem uporabite biorazgradljive vrečke, ki so na voljo tudi na naši blagajni). S smotrnim nakupovanjem in primerno pripravo ter porabo hrane poskrbite, da le-ta ne bo končala v »smeteh«. Nekaj nasvetov, kako zavreči čim manj hrane, smo vam pripravili v prejšnji številki časopisa.

Vsi se strinjamo, da količinsko oziroma volumnsko v gospodinjstvu največ nastane embalaže. Določeni del embalaže kot odpadka lahko preprečite, če kupujete izdelke z manj embalaže, izdelke z dolgim rokom uporabe (npr. čistila) kupite v večji embalaži, v ti. refil obliki,... Nekaj volumna v rumenem zabojniku boste prihranili že, če boste embalažo dobro stisnili. Kupujete ustekleničeno vodo? Za njeno pripravo se v procesu porabi na stotine litrov čiste vode. Namesto ustekleničene vode raje posežite po vodi iz pipe.

Tudi s papirjem smo očitno potratni, vsaj dokler nas vsak dan v nabiralniku pričaka kup reklam. Pustimo debato, če je to res potrebno. Potrebno pa je papir in embalažo iz papirja ločeno zbirati v modrih zabojnikih na ekoloških otokih. Ne veste, kje v vaši bližini je ekološki otok? V spletni brskalnik vtipkajte večkrat predstavljen naslov <https://odpadki.komunala-kocevje.si>, kjer se vam bodo ekološki otoki izrisali na zemljevidu. Ekološki otok boste potrebovali tudi za prinašanje steklene embalaže. Omenjena spletna stran pa vam ponuja še iskalnik odpadkov in urnik odvoza za posamezen naslov ter naročanje na brezplačni SMS opomnik za pravočasno pripravo zabojnika za odvoz. Zabojniki naj bodo na dan odvoza pripravljeni do 6. ure na ustreznem prevzemnem mestu na javni površini, v primeru zapore ceste pa ob najbližji cestni zavori, da katere smetarsko vozilo še lahko dostopa.

Ustrezno in pravilno ravnanje z odpadki je dolžnost in odgovornost vsakega posameznika. Izgovori, da ne veste, kam kateri odpadke sodi, da je ločevati težko in nepotrebno, niso več sprejemljivi. Očetje, mame, babice, dedki,..., pustite se podučiti vašim najmlajšim, ker so se

spretnosti ločevanja odpadkov naučili že v vrtcu. In naslednjič, ko boste v zabojnik želeli odvreči odpadke, ki v predmetni zabojnik ne sodi, pomislite in si odgovorite na vprašanje, zakaj v avtomobil, ki ga poganja dizelski motor, ne natočite bencina.

Toliko volumna v zabojniku vam zavzame 30 plastenk, če jih ne stisnete....

...in toliko, če jih.

<https://odpadki.komunala-kocevje.si>

Komunala Kočevje

Nemirno mesto

Problemi z nasiljem in motenjem javnega reda in miru se v Kočevju krepijo. Priča smo divjanju huliganskih tolp, ki povzročajo vse več škode – od zažiganja smetnjakov, uničevanja javnih koles do vlomov in tatvin. Fizični napadi so vse pogostejši, reševalci zdravstvenega doma so bili na rizičnih intervencijah, kjer jih spremlja tudi policija, primorani nositi neprebojne jopiče. Z grožnjami se srečujejo na centru za socialno delo, prebivalci v bližini romskih naselij pričajo o pogostem predvajanju glasne glasbe in streljanjem z orožjem, kurjenju odpadnih materialov in onesnaževanju okolja.

Župan Vladimir Prebilič je zato 5. septembra sklical izredno sejo z eno točko dnevnega reda: (Ne)varnost v kočevski občini. Po županovih besedah so sodu izbili dno predvsem nedavni napad na nizozemske turiste, fizični napadi na občane in vse večja materialna škoda. Prisotni so opozarjali, da se ukrepi, ki jih zakoni omogočajo, ne izvajajo dosledno, občani pa imajo vtis, da pristojne ustanove težave pometajo pod preprogo. Poslanec v Državnem zboru RS **Predrag Baković** je poudaril, da razmere, s katerimi se srečujemo v Kočevju, niso od včeraj, ampak se stopnjujejo že desetletja. Institucije ne izkoriščajo možnosti, ki jim jih omogoča zakon, dodaja nekdanji podžupan, neukrepanje pa le potencira problem: "To nosi dvojno sporočilo, sporočilo oškodovancu o nemoči sistema in sporočilo storilcu, da se mu nič ne bo zgodilo, če deluje nezakonito."

Vse pogostejši so fizični napadi na občane, ki pa se nadaljujejo tudi z ustrahovanjem in psihičnim nasiljem, zato se veliko ljudi iz strahu umakne in incidentov tudi ne prijavlja policiji. Prekipelo pa je Društvu kočevskih glasbenikov, katerega člani pravijo, da so zadnje leto in pol redno oškodovani, nedavno pa je njihovega člana pretepla tolpa, ko se je vračal z glasbenih vaj. S somišljeniki so se zato združili v civilno iniciativo STOP nasilju v Kočevju.

Občani so izrazili vse večje nezadovoljstvo, predstavnikov veliko državnih institucij pa na sejo ni bilo • Foto: Žarko Nanjara

"Ljudi je prevzel strah," pove član iniciative **Maksimiljan Vovk**, "in takrat postanejo precej apatični. Bojijo se prijaviti incidente, strah jih je zapuščati hiše po deseti uri zvečer." Člani civilne iniciative pozivajo občane, da anonimno delijo svoje zgodbe, ki jih bodo posredovali višjim institucijam v upanju, da bodo mlini pravice začeli mleti. "Dovolj je tega strahu, dovolj je nasilja, pa ne samo fizičnega, ampak tudi psihičnega," pravi Vovk in obenem izrazi skrb, da ne bi prišlo do incidenta, zaradi katerega bodo ljudje vzeli oblast v svoje roke, česar si pa nikakor ne želijo. Župan se strinja: "Sicer se nam lahko zgodi brezpravno

stanje, ko vsak vzame stvari v svoje roke, posledice pa takrat niso za nikogar dobre."

Na udaru je tudi gospodarstvo, škoda različnim poslovnim subjektom je dosegla pol milijona evrov. "Te kraje niso več pobalinske zgodbe, gre za organiziran kriminal posameznih združb," opozarja **Prebilič**, ki se je z gospodarstveniki že sestal in jim ponudil pomoč pri varovanju. Opozarja, da je glavno breme odgovornosti v Ljubljani: "Govorimo o treh ministrstvih, ministrstvu za notranje zadeve, ministrstvu za pravosodje, saj se prekrški ne procesirajo, in ministrstvu za javno upravo, saj inšpektorati

v našem okolju ne funkcionirajo."

Policijska postaja Kočevje je letos obravnavala 402 kaznivi dejanji, v minulem letu 505. Raziskala je 43 % primerov, med njimi je največ tatvin, poškodovanja tujih stvari ter velikih tatvin. Komandir Silvo Košir je občane pozval, naj vse prekrške prijavljajo, saj le tako primeri lahko dobijo epilog na sodišču. "Zelo pomembno je, da se vsako dejanje prijavi policiji," dodaja **Stanislav Vrečar**, direktor Policijske uprave Ljubljana. "V Kočevju smo preiskali kar nekaj primerov, za katere poznamo storilca, a nimamo predloga za pregon." Prisotnost policistov je v Kočevju zaradi porasta migracij večja že od lanske jeseni, kočevskim policistom pa so se pridružili tudi policisti iz drugih enot PU Ljubljana, policisti s službenimi psi, pripadniki konjeniške policije in Posebne enote policije.

Svetniki so bili enotni: na pobudo lokalne skupnosti so zahtevali sestanek s policijo in pristojnimi ministrstvi ter tesnejše sodelovanje med medobčinsko redarsko službo, policijo, centrom za socialno delo in finančnim uradom. Občina namerava za izboljšanje varnosti v mestu tudi sama izvesti nekaj ukrepov, okrepiti redarsko službo ter vzpostaviti sistem varovanja tistih lokacij v Kočevju, kjer prihaja do večjih incidentov.

Žarko Nanjara

SPOROČILO OPROSTEM DELOVNEM MESTU

PRIZMA Ponikve, Posebni socialno varstveni zavod

Ponikve 76, 1312 Videm - Dobropolje

Naziv delovnega mesta

Srednja medicinska sestra I

Opis delovnega mesta

Izvajanje zdravstvene nege in varstva oskrbovancev, priprava in delitev predpisane terapije, vodenje zdravstvene dokumentacije, sodelovanje pri delitvi hrane in hranjenju oskrbovancev, nudenje medicinske pomoči oskrbovancem

Delo za nedoločen čas, zakonsko pripadajoči dodatki za delo in 15% dodatek na redno delo zaradi neposrednega dela z osebami, ki imajo težave v duševnem zdravju.

Pogoji delodajalca

opravljen strokovni izpit

Dodatne informacije

Katarina Žnidaršič, 01-7880-100, info@prizma-ponikve.si

Gobe po dežju

Nabiranje gob je nadvse priljubljena dejavnost številnih Slovencev in brez dvoma tudi Kočevarjev. Jesenski izleti v gozd tako združujejo sprehod, oddih z dela in mestnega vrveža, z malo sreče pa se domov lahko vrnemo z zvrhanim cekarjem gozdnih dobrot. A pazljivo, tudi v gozdu moramo slediti pravilom, gob je dovolj za vse, če le nismo preveč pogoltni.

Strokovnjaki ocenjujejo, da je v Sloveniji okoli 15 tisoč vrst gob. Okoli 800 vrst je užitnih, 200 pogojno užitnih ter več kot 200 strupenih vrst gob. Ni odveč večkrat opomniti, da nabiramo samo tiste gobe, ki jih zares poznamo. Prav tako ni priporočljivo nabirati premladih ali prestarih gob, saj se s časom lahko okužijo s patogenimi bakterijami, ki nam lahko škodujejo. Mnogo mladih gob si je zelo podobnih, zato je težko določiti, ali gre za užitno gobo ali strupeno vrsto gliv. Pa četudi so užitne, mlade gobe še niso razvile prave arome.

Nabiranje gobd ureja Uredba o varstvu samoniklih gliv, ki opozarja, da nabiramo samo tiste gobe, ki jih lahko zanesljivo prepoznamo. Dnevno lahko vsakdo nabere največ dva kilograma gob, a če naletimo na posebej veliko pripadnico kraljestva gliv, lahko uberemo tudi gobo, težjo od dveh kilogramov. Prepovedana je uporaba takšnih pripomočkov, s katerimi lahko poškodujemo rastišče ali podgobje. Gobo moramo očistiti prav tam, kjer smo jo nabrali, prenašamo pa jo lahko le v trdni in zračni embalaži, številni s seboj zato vzamejo pleteno košaro. Gobe, ki jih je prepovedano nabirati, so uvrščene na rdeči seznam gliv Slovenije, ki vključuje 111 vrst gob, med

Foto: www.pixabay.com

njimi 41 zavarovanih.

Zastrupitev z gobami je veliko več, kot kaže število posameznikov, sprejetih v bolnišnice. Navadno so zastrupitve blažjih oblik, ljudje tudi ne obiščejo zdravnika, saj težave hitro minejo. Slabost, bruhanje in driska so velikokrat posledica slabo pripravljenih gob, a zdravniki opozarjajo, naj se ne zanašamo na to, da bodo težave minile. Simptomi zastrupitev z nevarnimi gobami so na začetku lahko blagi, a po predhodnem izboljšanju prebavnih težav lahko pride do hude okvare organov.

Nepoznavalci dostikrat zamenjajo užitno gobo s tisto, ki sicer ni smrtno strupena, a vseeno lahko povzroči

hude težave. Takšna napaka je na primer zamenjava med sivimi zajčki in nizko rdečelistko, ki lahko kmalu po jedi povzroča hude prebavne motnje, drisko in bruhanje. Pogosta in nevarna napaka je zamenjava štorovk s smrtno nevarnimi kučmicami, ki lahko povzročijo odpoved jeter.

Najpogostejša napaka pri kuhanju je večkratno pogrevanje gob. Nekateri ljudje so alergični na določene beljakovine v gobah, pogoste pa znajo biti tudi zastrupitve s plesnijo, ki gobo pogosto napade po zmrzali. Izogibajte se gobjim jedem v večernih urah in pazite, da obroki ne vsebujejo prevelike količine gob (več kot pol kilograma na osebo). Gob naj ne jejo majhni

otroci in bolniki z obolenji prebavil ali boleznimi, kot so žolčni kamni, vnetje trebušne slinavke in podobno.

Če vas na sprehodu v gozdu spremlja pes, bodite pozorni, da vaš radovedni kosmatinec ne zaužije gob, ki v najboljšem primeru povzročajo želodčne težave, bruhanje in drisko, v najhujšem pa celo odpoved organov ali celo smrt. V tem primeru ne odlašajte z obiskom veterinarja, če pa ste lakotnika zasačili na delu, s seboj vzemite tudi dokazno gradivo – gobo, ki jo je pojedel.

Žarko Nanjara

Dnevno lahko vsakdo nabere največ dva kilograma gob.

Iščete **visoko kvaliteten in zmogljiv** video nadzorni sistem za **privlačno ceno**?

Široka izbira digitalnih IP kamer

- ☐ Kvalitetna HD slika od 2.0MP do 5.0MP
- ☐ nočni doseg od 30-100m
- ☐ napredne funkcije zaznavanja gibanja, maskiranje zasebnosti, izravnava osvetlitve,...

Video snemalniki in dodatna oprema

- ☐ Snemanje od 4 do 16 kamer
- ☐ Spremljanje kamer preko monitorja/televizije ali aplikacije na pametnih telefonih

Svetovanje in montaža

- ☐ Pomoč pri izbiri najprimernejših kamer za doseganje najboljših rezultatov
- ☐ Montaža in nastavitev video nadzornega sistema

Spletna stran **pii.si/video-nadzor**

telefon **041-390-474**

Pii d.o.o. Kočevje Podgorska ulica 49, 1330 Kočevje

Pii d.o.o. Kočevje
celovite informacijske storitve

Odbojka na Kočevskem

V Ljubljani se je 12. septembra začelo Evropsko odbojgarsko prvenstvo za moške 2019. Prvič ga gostijo štiri države, poleg Slovenije še Nizozemska, Belgija in Francija. Evropsko odbojgarsko prvenstvo v Sloveniji poteka prvič in bo prav gotovo pripomoglo k še večji priljubljenosti ene najmlajših iger z žogo. Kombinacija rokometu in tenisa je (bila) popularna tudi na Kočevskem.

Najprej so jo igrali kočevski gimnazijci in 'sokoli'. Za novo igro jih je leta 1929 navdušil gimnazijski telovadni učitelj in načelnik Sokolskega društva Kočevje Vladimir Rustja. Poleti so se odbojkarji zbirali na zelenici pred osnovno šolo na današnji Reški cesti. Na bližnji Jakominijevi žagi so izprosil dva trama, si sami postavili igrišče in igrali bosí.

Prva moška odbojgarska tekma po drugi svetovni vojni je bila odigrana leta 1945 na letnem sokolskem telovadišču proti ekipi Novega mesta. Po letu 1951 so kočevski odbojkarji delovali kot ena izmed sekcij Telesnovzgojnega društva (TVD) Partizan Kočevje. Ekipo so leta 1957 sestavljali Anton Adamič, Saša Bižal, Franc Galič, Lojze Levstik, Veno Čihal, (?) Pucelj in (?) Hočevnar. Štiri leta pozneje je tekmovala v Okrajni ligi - južni del, kjer je v spomladanskem in jesenskem delu zasedla prvo mesto. Sledile so kvalifikacije za vstop v II. republiško ligo. Potekale so 12. novembra 1961 v Kranju, rezultati kvalifikacij pa niso znani.

Istega leta so se pri Okrajni zvezi za telesno vzgojo v Ljubljani kot tekmovalci registrirali Dušan Čuk, Janez Nučič, Anton Kvaternik, Ivan Brudar, Tone Klarič, Josip Maglič, Rihard Fink in Dominik Trobentar. Vadba je potekala pod strokovnim vodstvom dveh instruktorjev, Franca Galiča, profesorja matematike in fizike na kočevski gimnaziji, in Dušana Čuka, študenta pravne fakultete v Ljubljani.

Moška ekipa je v 60. letih prejšnjega stoletja nastopala večinoma v II. slovenski ligi. V tem obdobju so za Kočevje igrali še Jovo Čokorilo, Tone Poje, Tone Kersnič, Rajko Luzar, Rihard Fink, Bojan Figar, Stane Pogorelec, Ivan Poje in Saša Bižal.

Odbojko so dolgo igrali na zunanem igrišču v Gaju pa tudi na teniškem igrišču Naceta Karničnika. Prva ligaška tekma v dvorani je bila odigrana oktobra 1965. Odbojkarje Kočevja in Kamnika je še pred koncem prehitela tema, zato so jo nadaljevali in končali v bližnji novozgrajeni telovadnici Doma telesne kulture. Po zaostanku 0 : 2 so zmagali domačini z rezultatom 3 : 2.

Največje uspehe so kočevski odbojkarji dosegli v drugi polovici 80. let prejšnjega stoletja. Leta 1987 so se brez enega samega poraza vrnil v I. slovensko odbojgarsko ligo (SOL), kjer so igrali do leta 1991. Ekipo 'intelektualcev', tako so jo imenovali zaradi njihove izobrazbe, so takrat sestavljali Sašo Polovič, Igor Planinc, Miran Miklič, Aleš Hvala, Silvo Bradač, Vasja Marinč, Samo Turk, Igor Levstik, ki je bil hkrati

Odbojgarsko igrišče v Gaju, okoli leta 1955
Foto: arhiv Javnega zavoda za šport občine Kočevje

Odbojkarji MOK Kočevje, okoli leta 1989; Spredaj: Igor Levstik, Aleš Hvala, Samo Turk, Klemen Ahac, Miran Miklič, Branko Merhar; zadaj: Igor Luzar, Sergej Rus, Aleš Drobnič, Tomaž Obratovič, Mitja Lavrič, Rok Kovačič, trener Vasja Marinč. • *Foto: arhiv Igorja Levstika*

Kočevske odbojkarice so si na kvalifikacijah v Škofji Loki priigrale vstop v II. zvezno (jugoslovansko) ligo - zahod, maj 1988. Spredaj: Sandra Turk, Ditka Ibrahimović, Aleksandra Levstik, Nataša Škufca; zadaj: pomočnik trenerja Igor Levstik, Andreja Drobnič, Nataša Ahac, Katja Hočevnar, trener Tone Krkovič, Brigita Klun, Maja Uran. • *Foto: arhiv Igorja Levstika*

tudi trener, Klemen Ahac in Sergej Rus. Danes ima Moški odbojgarski klub (MOK) Kočevje šest starostnih selekcij, ki nastopajo v slovenski državni ligi, in veteransko ekipo.

Začetki kočevske ženske odbojke segajo v pozna 50. leta prejšnjega sto-

letja. Predsednik TVD Partizan Kočevje Tone Čuk je junija 1957 napovedal skorajšnje formiranje ženske ekipe. Pet let pozneje je Franc Galič sestavil ekipo kočevskih gimnazijk, ki pa še ni nastopala v nobeni ligi, ampak zgolj rekreativno.

Gimnazijski turnir v odbojki marca 1966 je pokazal, da je v Kočevju precej dobrih odbojkaric. V okviru Šolskega športnega društva je Saša Bižal sestavil žensko ekipo in z njo leta 1968 osvojil prvo mesto na slovenskem srednješolskem prvenstvu. Temu uspehu je sledil nagel razvoj ženske odbojke v Kočevju.

Štiri leta pozneje so se odbojkarice Franja Virant, Milka Križman, Nada Piuži, Mirjana Vozel, Majda Ciglič, Marica Kalabota, Zlatka Kavš in Ljuba Štampfelj spet uvrstile v republiški finale srednjih šol. Njihovo kakovost je prepoznal profesor telovadbe Rajko Luzar in ekipo kočevskih gimnazijk v sezoni 1973/74 popeljal v II. SOL - zahod, ki je bila ustanovljena prav na njegovo pobudo. Že naslednjo sezono so dosegle odlično drugo mesto, Brigita Levstik pa je postala celo slovenska mladinska reprezentantka.

Junija 1978 so se igralko Kočevja uvrstile v I. SOL in s tem dosegle prvi večji uspeh. Po osvojenem 5. mestu v tekmovalni sezoni 1978/79 so ekipo zapustile nekatere najbolj izkušene igralko in že v naslednji sezoni je sledil izpad iz I. SOL. Po enoletnem premoru so se leta 1981/82 spet vrstile v I. SOL in zasedle šesto mesto, hkrati pa tudi zmagale na srednješolskem področnem prvenstvu. Kar dve sezoni zapored (1986/87, 1987/88) so osvojile prvo mesto in si priborile pravico do kvalifikacij za vstop v II. zvezno (jugoslovansko) odbojgarsko ligo. V prvem poskusu v Rovinju maja 1987 so bile neuspešne, zato pa jim je uspelo na turnirju v Škofji Loki maja 1988. V II. zvezni ligi, kjer so se uvrščale na sredino lestvice, so nastopale do razpada Jugoslavije leta 1991. Takrat se je formirala slovenska super liga, v kateri je nastopala tudi ženska ekipa LIK-Tilia Kočevje.

Po najbolj uspešni sezoni 1991/92, ko se je prva ženska ekipa uvrstila celo v tekmovalje za evropski pokal, je klub z nekoč odličnimi posameznicami, ki so igrale tudi za slovensko reprezentanco, nastopal v nižjih slovenskih ligah. Po letu 2000 je klub imel več ekip (člansko, kadetsko, mladinsko, starejše deklice, mlajše deklice), ki pa niso dosegale vidnejših rezultatov. V zadnjih dveh letih je bilo zanimanje za žensko odbojko samo še med kadetinjami in mlajšimi deklkami, ki so trenirale pod vodstvom Brigite Klun, Klare Kavčič, Alenke Fajfar in Urške Kolarič.

Več o odbojki in tudi drugih športih boste lahko izvedeli na razstavi Pokrajinskega muzeja Kočevje, ki bo na ogled od oktobra 2019 dalje.

Ivan Kordiš

Gostilna Pri vrani (Krahwirt)

Vrane med ljudmi na splošno niso posebno priljubljene. Na Kočevskem pa je ena vendarle bila, in sicer gostilna Pri vrani, včasih imenovana tudi Pri črni vrani, v izvorniku pa 'Krahwirt'. Popotnika, ki je v Kočevje prihajal iz ribniške ali ljubljanske smeri, je pozdravila takoj ob vstopu v mesto, na današnji Ljubljanski cesti 79, kakor se je za središče okraja, ki je pred drugo svetovno vojno po gostoti gostiln dosegal dvakratnik slovenskega poprečja, ne nazadnje spodobilo.

Le še redki posamezniki se spominjajo, da je ob gostilni včasih stala tudi kapela, ki jo je 2. oktobra 1921 posvetil tedanji kočevski dekan Ferdinand Erker. Nastala je po zaobljubi, njeno postavitve pa sta plačali Maria Tscherne in Josefa Eppich iz Mahovnika v zahvalo, ker sta se njuna soproga srečno vrnila iz vojne. Pri kapeli so se radi zaustavljali mimo-idoči in rudarji, že v dvajsetih letih pa je nad oltarno sliko zasvetila tudi električna luč.

Manj prijazna kot do Tscherneta in Eppicha je bila usoda do družine krčmarja Johanna Köstnerja. Leta

Foto: Mihael Petrovič ml.

1904 je še ne 60-letni umrl po hudi bolezni, že 20 dni prej pa so v grob ponesli tudi njegovo ženo Marijo, ki je za moža požrtvovalno skrbela in pri tem zbolela še sama. Tri leta zatem je vlak pri gostilni povozil 39-le-

tno Marijo Köstner iz Male Gore, ki se je h Krahwirtu v večernih urah čez progo napotila po zelišča. Ali je bila v sorodu s tedanjo krčmarico, prav tako Marijo Köstner iz Mahovnika, ki je gostilno v upravljanje prevze-

la po smrti starega birta in njegove žene, ni znano.

Je pa znano, da se je med prvo svetovno vojno v ruskem ujetništvu znašel starejši Krahwirtov sin, ki si je že v mladosti na Dunaju ustvaril eksistenco kot dimnikar. V sibirskih prostranstvih je po naključju naletel na nekega Kočevarja. Ta je pozneje zapisal, da je Köstnerja doma čakala 19-letna hčerka, Köstner jun. pa se je tako kot oče 'za dom in cesarja' bojeval nekje na frontnih črtah.

Sta oba birtova potomca še kdaj stopila čez domači prag? Tega žal ne vemo, zanesljivo je mogoče dejati le, da je pri Krahwirtu, kamor so Kočevarji včasih prihajali čakati pomembnejše obiskovalce mesta, s povojnim časom nekdanji vrvež zamrl. Zadnja predvojna lastnica je umrla nekje v tujini, na kapelico pa spominja samo še obletela fotografija. Vsaj nekaj pa se na srečo vendarle ni spremenilo: še danes ljudi, ki prihajajo v Kočevje, v gozdičku ob desni strani ceste najprej pričaka – gostilna. Nekatero tradicijo Kočevarji pač očitno spoštujemo.

Mihael Petrovič ml.

POSUŠENE CENE

BEKO DS8312PX SUŠILNI STROJ

REDNA CENA : 499,99€

AKCIJSKA CENA: 399,99€

- Energijski razred A+
- Inverter motor: ne
- Zmogljivost sušenja 8 KG
- Vrsta sušilnega stroja: kondenzacijski
- Toplotna črpalka: da
- Garancija 2+3 leta jamstva

BEKO DS8433 SUŠILNI STROJ

REDNA CENA : 599,99€

AKCIJSKA CENA: 449,99€

- Razred energetske učinkovitosti: A++
- Zmogljivost sušenja: 8 kg
- Razred kondenzacijske učinkovitosti: B
- Globina: 54 cm
- Toplotna črpalka: DA
- Inverter motor: NE
- Garancija 2+3 leta jamstva

BEKO DH8544 SUŠILNI STROJ

REDNA CENA : 849,99€

AKCIJSKA CENA: 600€

- Razred energetske učinkovitosti: A+++
- Zmogljivost sušenja: 8 kg
- Razred kondenzacijske učinkovitosti: A
- Globina: 60.9 cm
- Toplotna črpalka: DA
- Inverter motor: DA
- Garancija 2+3 leta jamstva

UGODNO
FINANCIRANJE

DOSTAVA
NA DOM

STROKOVNO
SVETOVANJE

PLAČILO TUDI
NA OBROKE

do
60
mesecev

Očarana nad simboliko ptic

Stara japonska legenda pravi, da zlaganje tisoč papirnatih žerjavov človeka približa duhu te elegantne ptice, ki naj bi mu, ko človek dokonča nalogo, izpolnil željo, praviloma povezano z zdravjem. Usoda deklice Sadako, ki se je upajoč, da se bo legenda izpolnila, pred smrtno obsodbo lotila zlaganja papirnatih žerjavov, je pretresla Beograjčanko Ireno Živković Milosavljević, ki je v sklopu svoje diplome na tamkajšnji Visoki tekstilni strokovni šoli za oblikovanje, management in tehnologijo izdelala tisoč papirnatih žerjavov. Umetniško instalacijo z istoimenskim nazivom je konec avgusta poustvarila v galeriji KlopArt. V razstavnem prostoru, ki je del Kreativnega središča Vezenina, pa je ustvarila še prostorsko instalacijo Dvanajst ptic; za slednjo je navdih našla v verzih Darka Rundeka.

“Zavedanje sebe, drugih in trenutka lahko prispeva k temu, da smo bolj sočutni in srečni in lahko vplivamo na to, da je svet lepše mesto za življenje,” je na odprtju razstave povedala **Irena Živković Milosavljević**, ki je zaradi ljubezni prišla živeti na Kočevsko. Z razstavo je avtorica, ki se je vpisala na podiplomski študij na Naravoslovno-tehniško fakulteto v Ljubljani, povezala simboliko ptic v poeziji in prozi. Obenem je poskušala podživeti trud, ki ga

je vložila 12-letna Sadako, ki je zaradi eksplozije jedrske bombe nad Hirošimo zbolela za levkemijo in nazadnje umrla. Nikoli ni dokončala naloge – izdelala je 644 žerjavov, preostalih 356 so naredili njeni prijatelji. Tragika je navdihnila pisce in o Sadakini zgodbi sta izšla že dva romana. Irena Živković Milosavlje-

Foto: Petra Šolar

vič je 644 papirnatih žerjavov obesila na nit iz gaze, preostale pa na najlonske vrvice. Ptice, njihova simbolika in eleganca pa so jo spodbudile še k izdelavi drugega dela Dvanajst ptic, za katerega je uporabila rižev papir. Vse naštetost in lepoto Fibonaccijevega zaporedja je vnesla v izdelavo mrež, na katere je

obesila obe umetnini. Papir, ki služi zlasti prenašanju znanja, je tokrat postal 'kiparski' material.

Obe umetniški instalaciji bosta v sklopu razstave Dvanajsta ptica v Kreativnem središču Vezenina na ogled do sredine oktobra.

Petra Šolar

Mednarodni gledališki tabor osnovnošolcev

Že tradicionalni tabor mladih gledališnikov in njihovih mentorjev iz OŠ Ob Rinzi, OŠ Zbora odposlancev, OŠ Ljuba Šercerja in OŠ Stara Cerkev, ki je tudi letos od 21. do 23. avgusta potekal v Bosljivi Loki, je imel mednarodni značaj. Poleg 36 otrok iz kočevskih osnovnih šol se ga je udeležilo še 10 otrok iz pobratene občine Dolina z mentorico Boženo Hervatič. Mladi so okusili gledališke veščine pod vodstvom srbske režiserke Anđelke Nikolić in slovenskega gledališkega igralca Gašperja Jarnija. Pod njunim mentorstvom so bili priča zanimivim odrskim uprizoritvam, ki v mladih spodbujajo ustvarjalnost, zmožnost izražanja z besedo in gibom ter samorefleksijo. Tokrat so v heterogenih skupinah dramatizirali verze pesmi o čebelah

Foto: Maruša Mlekuž

Nine Zver. Svojo uprizoritev so v treh dneh izpopolnjevali in izboljševali, ob zaključku tabora pa so prav vsi javnosti predstavili tridnevno delo na odru. Biti suveren na odru je pomembna veščina, ki so jo mladi udeleženci že kar vešči. Za mentorje mladih pa je bila to odlična priložnost izobraževanja na tem področju. Hvaležni smo Srečku Gabriču, ki nam že vrsto let omogoča delo v spodbudnem okolju njegovega gostišča. In kar šteje največ ter je dragocena pridobitev prav vsakega udeleženca, so vezi, ki so jih spletli med seboj mladi. Vsi skupaj smo dobili povabilo iz italijanske občine Dolina, da se novembra udeležimo podobnih tridневnih delavnic pri njih v Boljuncu. Vabilo smo z veseljem sprejeli. Prihajamo!

Suzana Puš

HUD-PA®KET
PARKETARSTVO IN MALA HIŠNA POPRAVILA

GREGOR HUDOBIVNIK s.p.
Bršljanova pot 4 1330 Kočevje
gsm 031 653 361 e hud.parket@gmail.com

OBNOVLJENI ORIGINALNI

TONERJI

kakovostno, cenovno ugodno, okolju prijazno

BPS Mikec Bastar, s.p., Pri Unionu 15, Kočevje

www.bps.si

mikec.bastar@siol.net

041 690 440

01 89 50 490

Literarno Kočevje, drugič

Literarno Kočevje je naslov tematskega dne, ki ga je letos Občina Kočevje organizirala že drugo leto zapored, tokrat v okviru programa Leto čebel in medu 2019. Z Literarnim Kočevjem je Občina Kočevje ustvarila priložnost za razkrivanje manj znanih dejstev o kočevski književnosti in zblíževanje domačih pisateljev s pisatelji od drugje. Zbrane na večernem delu programa je najprej pozdravil župan Občine Kočevje, dr. Vladimir Prebilič, zbrane na popoldanskem pa podžupan Gregor Košir.

V popoldanskem delu programa so se z branjem odlomkov iz svojih del predstavili avtorji iz Kočevja,

dobnost International Ljubljana, bile kmalu po izidu prevedene (skupno 22-krat) in izšle pri založbah v tujini. Dogajanje je usmerjala Lela B. Njatin, ki je 2011 pri Centru za slovensko književnost v Ljubljani izdala basen za otroke *Zakaj je babica jezna*. Leto dni pozneje je izšla še na Hrvaškem. Knjige Bauerjeve in B. Njatinove so bile nominirane za večernico in desetnico.

V večernem delu programa sta nastopili udeleženci letošnjega, 34. festivala Vilenica: pisateljici Amanda Mihalopulu iz Grčije in Carolina Pihelgas iz Estonije. Njun obisk v Kočevju je bil del odprtja festivala, ki

Mihalopuluova in Pihelgasova sta literaturo primerjali z jezerom. Spušča se globoko pod gladino samoumevnega in tam poveže, kar na površju ni povezljivo. Bralcem približuje, kar je sicer preveč odmaknjeno, da bi bilo razvidno. Priložnost, da so jima zastavili vprašanja, se je ponudila dijakom Gimnazije Kočevje Ani Mariji Petković, Heleni Petković in Tjažu Miheliču. S kočevskimi pisatelji otroške literature pa je pogovor tekkel predvsem o tem, zakaj je pomembno, da so pisatelji tudi književniki.

Spontani dialog med nastopajočimi in občinstvom je bil neposredno

mogoč med obema deloma programa druženja v TIC Jezero. Za Občino Kočevje in njenega prvega partnerja v organizaciji Literarnega Kočevja Zavoda Kočevsko je tematski dan tudi priložnost za promoviranje turistične ponudbe Kočevja. Letos smo se posvetili Rudniškemu jezeru, lani pa Bunkerju Škrilj. *Literarno Kočevje* sicer ne bi bilo mogoče še brez Društva slovenskih pisateljev, ki organizira Festival Vilenica, in Inštituta za raziskovanje stvarnosti, ki je dalo pobudo za sodelovanje med udeleženi organizatorji.

Katja Godeša

Foto: arhiv Občine Kočevje

ki so v zadnjem času izdali knjige, namenjene otrokom. Njihovo skupno branje je bilo naslovljeno *Literarni čebelnjak*. Jana Bauer je 2011 izdala *Groznilco v Hudi hosti*. Laura Petan je 2014 izdala slikanico *Rozi* pri založbi Didakta v Radovljici. 2015 je Helena Štefanič v samozaložbi izdala knjigo poučnih zgodb *Medved Roško iz Roga*, leta 2017 pa je Davidu Šušlu Občina Kočevje založila pesniško zbirko *Čolnički z lučjo*, pri založbi Obzorja v Mariboru pa je izšla slikanica Petanove *O dveh miškah*. Istega leta je izšla *Groznilca in divja zima* Jane Bauer, leto dni pozneje pa *Ding dong* zgodbe. Vse njene našete knjige so najprej izšle pri založbi So-

se je simultano odvijalo v več krajih po Sloveniji. Pihelgasova je brala iz knjige *Svetloba v kamnu*, ki je izšla 2019 pri založbi Kaksikhammas, Mihalopuluova pa iz knjige *Barok*, ki je lani izšla pri založbi Kastanotis. Njena knjiga *Zakaj sem ubila najboljšo prijateljico* je izšla leta 2018 pri založbi Modrijan in je na voljo v Knjižnici Kočevje. Udeleženci festivala v Vilenici sta brali v maternih jezikih, pogovor z njima pa je iz angleščine v slovenščino in obratno prevajala Želja Cilenšek Bončina. B. Njatinova se je z gostjama iz tujine pogovarjala o posebnostih avtobiografskega pisanja, saj je tema letošnjega festivala – *Ego in fabula* – posvečena prav temu.

Namesto šolnine vaje s pihalnim orkestrom

Pihalni orkester Kočevje - 1927 je pripravljen kriti celoletno šolnino mladim glasbenikom, ki se bodo pridružili njihovi zasedbi. Botrstva za mlade glasbenike bodo v Kočevju pod pokroviteljstvom Fundacije mag. Alenke Gabrič podelili že tretje leto zapored. Poziv je razdeljen na dva sklopa: s prvim namenja šolanje glasbenikom, ki igrajo na tolkala, pihala in trobila, z drugim pa šolanje v Godbeni šoli pihalnega orkestra za deficitarne instrumente, kamor uvrščajo bariton, pozavno, rog in tubo. V zameno za udeležbo na vsaj polovici vaj pihalne-

ga orkestra ponujajo tudi instrument, pripravljeni pa so podeliti 15 botrstev. Kot dodajajo v Pihalnem orkestru Kočevje - 1927, bodo imeli prednost mladi glasbeniki, ki so imeli dodeljeno botrstvo v tekočem letu v oziroma so bili glasbeno aktivni v orkestru. Več informacij in obrazce dobite na sedežu pihalnega orkestra na Reški cesti 16, na spletni strani pihalnega orkestra, po telefonu na številki 041 223 995 ali po e-pošti orkester.kocevje@gmail.com.

Zadnji rok za oddajo vlog je 18. oktober 2019.

P. Š.

KUD GODBA IN OK ZALOŽBA KOČEVJE VPISUJE V NOVO PLESNO SEZONO 2019/20

PLESNI VRTEC MIGI FRIGI (od 4 do 6 let)

MAŽORETE CICI (od 5 do 7 let)

MAŽORETE MLADINKE (od 8 do 11 let)

TWIRLING (od 10 do 13 let)

JAZZ IN SODOBNA (od 8 do 12 let)

BALET (od 7 do 9 let)

HIP HOP (od 7 do 14 let)

NAMA CENTER
VPISI CEL SEPTEMBER
PONEDELJKI IN SREDE
OB 18.30
KONTAKT: 040 303 674

30 let vokalne skupine Cantate Domino

Vokalno skupino Cantate Domino je oktobra 1989 osnovalo sedem pevk in pevcev kočevskega župnijskega cerkvenega zbora. Od ustanovitve jo vodi Franc Štefanič, sicer po poklicu kirurg travmatolog. Njen repertoar obsega več kot 400 pesmi različnih zvrsti: slovenske in tuje ljudske in umetne pesmi, sakralno in božično glasbo, gospel, priredbe slovenskih in tujih popevk in zborovske priredbe narodno-zabavne Avenikove glasbe. Posebnost skupine je prepevanje starih ljudskih pesmi kočevskih Nemcev, ki so 600 let živeli na Kočevskem. S posnetki teh pesmi je glasbeno opremila tri dokumentarne filme o Kočevjarjih: Pozabljeni otok scenaristke Romane Kocjančič (2009), The Gotscheer story, ki jo je po scenariju Društva Kočevjarjev staroselcev posnela salzburska televizija Servus TV (2011) in Zgodba o Kočevjarjih scenarista Nejca Levstika (2012). Skupina je večkrat nastopila na srečanjih kočevskih Nemcev doma in v tujini. Septembra 2005 je bila objavljena na zborovanje severnoameriških kočevskih društev v Torontu v Kanadi.

Leta 2006 je posnela prvo zgoščenko Življenje je pesem, na kateri so skladbe različnih žanrov, ki jih skupina prepeva, istega leta pa še drugo z naslovom Pain Roashnprünn – Pri Rožnem studencu, na kateri so stare kočevske in slovenske ljudske pesmi. Ob 20-letnici pa je izdala tretjo zgoščenko slovenskih in tujih božičnih pesmi z naslovom Can-

Foto: Bojan Štefanič

tate Domino. Letos, ob svoji 30-letnici, bo predstavila svojo četrto zgoščenko Karpatski zvoki z ljudskimi pesmimi slovanskih narodov.

V vseh letih je imela skupina 523 nastopov, od tega 245 v Kočevju, kjer vsako leto izvede letni in božični koncert z zanimivimi gosti iz Slovenije in tujine in redno sodeluje na območnih revijah Kočevska poje ter številnih drugih občinskih prireditvah. Nedavno je izvedla dva inovativna koncerta na vodi, na reki Rinži in Rudniškem jezeru v Kočevju.

V drugih slovenskih krajih je imela 177 nastopov. Redno se udeležuje regijskih tekmovanj osrednje Slovenije, na katerih je prejela več priznanj. Sodelovala je na republiški reviji malih pevskih zasedb v Novem mestu ter na pop in džez festivalu Sredi zvezd v Žalcu.

Večkrat je prepevala pri svečanih mašah v znanih romarskih cerkvah po Sloveniji (Brezje, Ptujška Gora, Nova Štifta, stolnica sv. Nikolaja v Ljubljani ...). Nastopila je v slovenskem parlamentu, Slovenski filharmoniji, Cankarjevem domu in Filozofski fakulteti v Ljubljani.

Gostovala je v številnih državah: Hrvaški, Bosni, Srbiji, Makedoniji, Turčiji, Italiji, Avstriji, Franciji, Španiji, Portugalski, Slovaški, Poljski, Rusiji, Kanadi in ZDA. Udeležila se je sedmih mednarodnih zborovskih tekmovanj (dvakrat Bratislava, Benetke, Barcelona, Fundao na Portugalskem, Assisi in Istanbul), na katerih je skupaj prejela 13 priznanj.

Na gostovanjih pogosto sodeluje s Slovenci v zamejstvu in po svetu. Najbolj posebna je bila turneja po Rusiji leta 2011, kjer je med drugim izvedla koncert v Hiši ruskih umetnikov v

Moskvi. Najpomembnejši nastop, na katerega jo je leta 2012 povabilo Zunanje ministrstvo RS, je bilo prepevanje pri slavnostni maši v baziliki Santa Maria Maggiore v Rimu ob 20-letnici vzpostavitve diplomatskih odnosov med Vatikanom in Slovenijo. Najlepši in za pevce nepozaben dogodek pa je bila avdience pri papežu Frančišku v tednu po veliki noči leta 2018. Skupina je takrat zapela na Vatikanskem trgu pred dvajsettisočglovo množico, po nagovoru in molitvi pa jo je sveti oče prišel osebno pozdravit. Po rokovanju s pevci je z velikim zanimanjem in navdušenjem prejel njihova darila (pol metra visoko velikonočno jajce, belokranjsko pisanico, in orehovo potico, oboje sta delo pevke Helene Štefanič, ter zgoščenke z glasbo Vokalne skupine Cantate Domino). Kopija velikonočne pisanice bo v **četrtek, 16. oktobra, ob 17. uri trajno postavljena na Trgu sv. Jerneja** pri farni cerkvi sv. Jerneja v Kočevju, kamor ste na dan ustanovitve vokalne skupine Cantate Domino lepo vabljeni na odkritje, blagoslovitev in krajši kulturni program.

Helena in Franc Štefanič

VS Cantate domino bo 30 let obstoja proslavila v soboto, 19. oktobra, ob 19. uri v Športni dvorani Kočevje. Gostje bodo: Prifarski muzikanti, Dupljaki ter harmonikarja Ciril Skebe in Slavica Marinkovič.

Glasbena šola Kočevje in cvetje v jeseni

Kot vsako jesen tudi letos ponovno gledamo otroke, ki se prebijajo do šol z veliki torbami na hrbtih, tisti najmanjši z rumenimi ruticami za vratom. Res so kot cvetje, večinoma veseli snidenja s prijatelji, nasmejani in srečni.

Popoldne se številni odpravijo v glasbeno šolo. Eni pod roko nosijo inštrumente, drugi samo note. Da, šola, ki ni nič manj resna, kot tista 'prava' šola. Ti dnevi nam priključijo v spomin čudovito glasbo Urbana Kodra iz našega tako lepega filma Cvetje v jeseni, čas, ko se čudovito lesketajoče se barve premešajo z jutranjo meglico in ustvarjajo vedno nove podobe.

V tem posebnem duhu se vsako leto na novo zbudi tudi Glasbena šola Kočevje. Vedno malo drugačna, vedno malo boljša, vedno malo večja. Za pest učencev več, kakov nov inštrument, učitelji z novim elanom in novimi idejami.

Letos je v Glasbeno šolo Kočevje vpisanih 250 učencev, 220 pri individualnem pouku. Uči jih 25 učiteljev, ki skupno poučujejo 20 različnih inštrumentov. Že drugo leto je odprt

nov dislocirani oddelček v Stari Cerkvi. Na šoli delujejo pihalni, godalni in simfonični orkester. Ob njih delujejo še kitarški, harmonikarski orkester, Orffov orkester, pevski zbor, 9 komornih skupin in razne posebej sestavljene zasedbe. Za eno manjših glasbenih šol so to lepi dosežki! Lahko trdimo, da je slovensko glasbeno šolstvo dobro zastavljeno in dosega v Evropi in po svetu velik ugled.

Ves ta vložek se nam povrne, nekaj neposredno. Naši učenci so lani nastopili 1250-krat na 110 prireditvah. Povprečno skoraj na treh prireditvah tedensko. Vsak učenec nastopi vsaj na eni prireditvi letno in prav vsak si zasluži občinstvo. Vedno smo vas veseli, vedno si želimo poslušalcev, saj glasba živi samo v dialogu med izvajalcem in poslušalcem.

Izdelek je za glasbenika nastop. Da pridemo do dobrega izdelka, pa potrebujejo otroci veliko vaje, spodbude staršev in ne nazadnje strokoven pristop učitelja. Pomembno je, da starši, vsaj v prvih letih učenja, stojimo otrokom ob strani in jih spodbujamo.

S časom si pridobijo delovne navade in jim postane dan brez vaje nepopoln. Včasih se zdi neskončno ponavljanje lestvic ali etud mukotrpno, počasno, brez smisla, in vendar so nas že stari Latini poučili: 'Repetitio est mater studiorum!' Za vsako etudo stojita dejanski učni cilj in pedagoški pristop.

Ste vedeli, da učenci, ki hodijo v glasbeno šolo, dosegajo boljše rezultate na bralnih testih? Da boljše branje spodbuja vsestranski razvoj in spodbuja doseganje boljših šolskih rezultatov?

Učenci orkestrskih inštrumentov se vsako leto udeležijo intenzivnih vaj. Šola sodeluje z glasbenimi šolami v Sloveniji, Italiji, Avstriji in na Hrvaškem, učenci pa so nastopili še v Srbiji. Na pobudo občine Kočevje je spomladi zaživel mednarodni simfonični orkester, ki so ga sestavljali učenci glasbenih šol iz Porcie, Gorice, Špitala in Kočevja. Koncerta v Kočevju in v Špitalu si je ogledalo več kot 700 gledalcev.

Letos oktobra sodelujemo s kulturnim programom pri podpisu pobratena občini Špital in Kočevje na gradu

Porcia v Špitalu, januarja gostujemo v Kopru, dogovarjamo pa se tudi za nastope v Trstu in Porciji.

Kot rečeno, so vpisi pri individualnih inštrumentih zaključeni. Nekaj prostih mest je še za vpis v programe predšolska glasbena šola in glasbena pripravnica (starost otrok 5 do 6 let) ter plesna pripravnica (6 do 8 let). Če želite vpisati svoje otroke, pokličite Glasbeno šolo Kočevje oziroma se kar oglasite.

Za konec še vabilo: v okviru Glasbene šole Kočevje bomo organizirali bobnarsko delavnico za vse učence glasbene šole pod mentorstvom Žige Šercerja, učitelja tolkal. Na delavnici se bomo spoznali z inštrumenti, kot so djembe, cajon, konge, clave, zvonci in podobna svetovna tolkala. **Delavnica** bo potekala v glasbeni šoli Kočevje v **soboto, 5. 10. 2019, v učilnici 5** (pritličje), in sicer od 15. do 19. ure.

Vsi, ki bi želeli videti rezultat oz. 'izdelek' delavnice, vabljeni, da se nam pridružite na predstavitvi, ki bo ob 18.45 v isti učilnici.

Martin Lavrič, Jože Rajk

Avtohiša Vrtin
Kočevje 21
8340 Črnomelj

• +386 (0)7 35 66 101
• info@vrtin.si
• 041 782 167 Matic

NA ZALOGI PREKO 50 RABLJENIH VOZIL Z GARANCIJO

PRODAJA IN SERVISIRANJE VOZIL

KAROSERIJSKA POPRAVILA

SERVISIRANJE VSEH ZNAMK VOZIL

QUICK CHECK CENITVE POŠKODOVANIH VOZIL

UVOZ VOZIL PO NAROČILU

ZA VAS POSKRBI MATIC OBRANOVIČ, KI VAŠE VOZILO
ODPELJE IN PRIPELJE BREZ DOPLAČILA

Novi
Renault CLIO
Navdihnjen z življenjem.

RENAULT
Passion for life

Poraba pri mešanem ciklu 4,1–6,3 l/100 km. Emisije CO₂ 109–142 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6Dt. Emisija NOx: 0,0175–0,0275 g/km. Emisija trdnih delcev: 0,00023–0,00088 g/km. Število delcev (x10¹¹): 0,05–0,72. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo novemu standardu meritev WLTP. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolna. Renault Nissan Slovenija, d.o.o., Dunajska 22, 1511 Ljubljana.

Renault priporoča **elf**

renault.si

AVTOHIŠA VRTIN d. o. o.
Kočevje 21, 8340 Črnomelj

**SAMO 39 KM
IZ KOČEVJA**

Divje. A prijazno. Destinacija Kočevsko.

Zavod Kočevsko je avgusta lansiral prenovljeno spletno stran destinacije Kočevsko, ki je dosegljiva na spletnem naslovu www.kocevsko.com. Na strani je na voljo veliko informacij o ponudbi destinacije – od številnih aktivnosti, ki jih ponujamo, in različnih dogodkov, ki se odvijajo v naši okolici, do raznih idej za kratke ali daljše kolesarske ali pohodniške izlete v naravo, nastanitve ter praktičnih informacij, ki pomagajo pri načrtovanju obiska naše zelene destinacije Kočevsko. Ta obsega občine Kočevje, Kostel in Osilnica.

Destinacija Kočevsko obiskovalcem ponuja nešteto možnosti preživljanja prostega časa v neokrnjeni in zeleni naravi, izkušnja doživljanja naše narave pa je pristna in iskrena. Ta avtentična doživetja smo zato poskušali zaobjeti s sloganom Divje. A prijazno., ki na preprost in spontan način

Nova spletna stran destinacije Kočevsko • Foto: arhiv Zavoda Kočevsko

zaobjame razigrane dogodivščine in lepe spomine, ki nastanejo ob raziskovanju tega zelenega in gozdnatega kotička Slovenije.

Pri prenovi vsebin smo veliko pozornosti namenili vizualni podobi strani in v ta namen v sodelovanju z agencijo Nea Culpa in fotografom Joštom Gantarjem posneli režirane

fotografije na različnih lokacijah po destinaciji Kočevsko, na strani pa sta od zdaj možna tudi rezervacija in plačilo različnih programskih paketov in doživetij.

Za vse ljubitelje narave smo dodali veliko preglednih vsebin o skrivnostnem gozdu, ki obdaja destinacijo Kočevsko, podstran z informacijami o

divjih živalih, ki jih lahko srečamo in opazujemo v gozdovih, ter tudi bogati kulturni dediščini, ki jo lahko obiskovalci ob obisku odkrivajo.

Vsebine na strani so zdaj na voljo v štirih jezikih, poleg slovenščine in angleščine še v nemščini in italijanščini, saj so na teh trgih ključne ciljne skupine obiskovalcev destinacije.

Pri prenovi spletnega mesta smo sodelovali s podjetjem Innovatif, ki je za Zavod pred leti zasnoval tudi blagovno znamko Kočevsko. Prenovo spletnega mesta je v okviru projekta za izboljšanje digitalne predstavitve vodilnih destinacij v Sloveniji sofinanciralo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Vabimo vas, da divjo, a prijazno naravo naše destinacije raziščete na spletnem naslovu: www.kocevsko.com/sl/.

Nadija Kolmanič

Zeleno Kočevsko

Pred dvema letoma se je Kočevsko s prejetjem znaka Slovenia Green Destination pridružilo zelenim destinacijam Slovenije, s čimer med drugim stremimo k trajnostnemu razvoju in povečanju ozaveščenosti o okoljski odgovornosti ter varčni porabi virov. V svojih objektih si prizadevamo k zmanjšanju negativnih vplivov na okolje ter stremimo k skrbni in gospodarni porabi električne energije in vode ter znižanju porabe papirja. Na

Nalepke, ki uporabnike pozivajo k zeleni porabi virov • Foto: arhiv Zavoda Kočevsko

različna mesta po pisarnah in drugih objektih, ki jih upravljamo, smo zato namestili nalepke, ki uporabnike s preprostimi in zapomnljivimi nagovori pozivajo k varčni porabi različnih virov: ugašanje luči, ko v prostoru ni nikogar, uporaba manjše količine papirnatih brisačk, varčna uporaba vode in splakovanje z njo ...

Ker je okoljska odgovornost nekaj, k čemur bi morali prispevati vsi skupaj na različnih področjih,

vas vabimo, da se nam pridružite v akciji #ZELENOKOČEVSKO in tudi v svoj objekt kot ponudnik javnih storitev, prenočišč ter gostinskih ali drugih storitev namestite te nalepke ter fotografijo na poljubnih družbenih omrežjih delite z nami. Nalepke lahko prevzamete na sedežu pisarn Zavoda Kočevsko, na naslovu TZO 62, Kočevje. Bodimo skupaj okolju in sebi bolj prijazni.

Nadija Kolmanič

Vodeno raziskovanje naše destinacije

Ponudba programov raziskovanja in odkrivanja skritih kotičkov destinacije Kočevsko se je v zadnjem letu zelo razširila in zdaj ponujamo številne programe, v okviru katerih lahko obiskovalci spoznajo naravo, živali in druge posebnosti naše destinacije. Programi so primerni predvsem za manjše skupine obiskovalcev, družine in pare, ki si želijo v družbi izkušenih vodnikov raziskovati divjo, a prijazno, naravo Kočevskega ter v okviru teh nepozabnih in edinstvenih doživetij pridobiti tudi nova znanja.

Aktivni kolesarji lahko izberete Kolesarski izlet po sledih medveda, kjer se v spremstvu vodnika po atraktivnih kolesarskih poteh odpravite na opazovanje prijazne in vabljive divjine ter z nekaj sreče tudi opazite kakšnega gozdnega prebivalca.

Vsi avanturistični raziskovalci narave se lahko odločite med dvema programoma opazovanj rjavega medveda, kjer se udeleženci v spremstvu

Sledenje živalim • Foto: Marjan Artnak

strokovnega vodnika odpravite na razburljiv potep po kočevskih gozdovih, sledite sledem te velike zveri ter od blizu spoznate življenje rjavega med-

veda in njegovo življenjsko okolje.

Poleg sledenja medvedom se lahko z vodnikom odpravite tudi na večdnevno sledenje drugim zverem, ki prebivajo v kočevskih gozdovih (risu in volku) ter z opazovanjem, odkrivanjem sledi in doživljanjem gozda pridobite tudi nova znanja o teh živalih in njihovem naravnem okolju.

Večdnevno zimsko opazovanje zasnežene divjine Kočevskega in sledenje volkom s krpljanjem vas popelje v mogočne kočevske gozdove, kjer s

trekingom in sledenjem na edinstven in vznemirljiv način opazujete naravo in doživite mogočne kočevske gozdove.

Več informacij o vseh programih najdete na naši spletni strani, bolj podrobno pa vam jih bodo predstavili v osrednjem turistično-informacijskem centru – Hostlu Bearlog, po telefonu 05 99 31 473 ali e-pošti: hostel.bearlog@kocevsko.com, kjer vam bodo turistični informatorji tudi svetovali o izbiri programa.

Nadija Kolmanič

RIJAVEC GORAN s.p.

- ↳ Notranja vrata LIP BLED
- ↳ Notranja oprema talne obloge
- ↳ Lesene stopnice
- ↳ Mizarski servis
- ↳ Hišniška opravila
- ☎ 031 694 728
- ✉ info@longy.si
- 🌐 www.longy.si

KCK NAPOVEDUJE - OKTOBER

SREDA, 2. OKTOBER, 20.00

GLASBENI ABONMA

GLASBENI ABONMA IN IZVEN
SOBOTA, 12. 10., 20.00
ADI SMOLAR

PETEK, 18. 10., 19.00
ŠPORTNA DVORANA KOČEVJE

SOBOTA, 19. 10., 21.00
OPĆA OPASNOST

mladinski ABONMA

MLADINSKI ABONMA IN IZVEN
PETEK, 25. 10., 19.00
MARTIN KRPAN

OTROŠKI ABONMA

OTROŠKI ABONMA IN IZVEN
SOBOTA, 26. 10., 11.00

PLANET OD PLASTIKE ZADET

KLUBSKI VEČERI V KCK

DJ KROSHEER
DJ KUSTUR
DJ SEMO

PETEK, 11. 10. OB 21.00
PETEK, 25. 10. OB 21.00

KINO

ČETRTEK, 3. OKT., 10.00

Drama

NE PUŠČAJ SLEDOV

LEAVE NO TRACE

Film predvajamo v okviru abonmaja »Kino ob kavi«.

ČETRTEK, 3. OKT., 20.00

Drama

BOLEČINA IN SLAVA

DOLOR Y GLORIA

Cannes (nagrada za najboljšega igralca in skladatelja). Film predvajamo v okviru art kino programa.

PETEK, 4. OKT., 17.30

Animirana pustolovščina

TAČKE NA PATRULJI

PAW PATROL

PETEK, 4. OKT., 20.00

Akcijski triler

RAMBO: DO ZADNJE

KAPLJE KRVI

RAMBO: LAST BLOOD

SOBOTA, 5. OKT., 21.00

Kriminalni triler

JOKER

JOKER

NEDELJA, 6. OKT., 17.30

Animirana pustolovščina

TAČKE NA PATRULJI

PAW PATROL

NEDELJA, 6. OKT., 20.00

Kriminalna drama - triler

ZLOČIN BREZ KRIVDE:

PRIMER COLLINI

DER FALL COLLINI / THE COLLINI CASE

PETEK, 11. OKT., 16.30

Animirana pustolovščina

SINHRONIZIRANO

ANGRY BIRDS FILM 2

THE ANGRY BIRDS MOVIE 2

PETEK, 11. OKT., 19.00

Družinska komedija

KOŠARKAR NAJ BO 2

KOŠARKAR NAJ BO 2

NEDELJA, 13. OKT., 17.30

Animirana pustolovščina

TAČKE NA PATRULJI

PAW PATROL

NEDELJA, 13. OKT., 20.00

Biografski glasbeni doku.

PAVAROTTI

PAVAROTTI

PETEK, 18. OKT., 16.30

Animirana družinska pustolovščina

MALI JETI

ABOMINABLE

PETEK, 18. OKT., 19.00

Domišljjski film

ZLOHOTNICA:

VLADARICA ZLA

MALEFICENT: MISTRESS OF EVIL

NEDELJA, 20. OKT., 17.30

Animirana družinska pustolovščina

MALI JETI

ABOMINABLE

NEDELJA, 20. OKT., 20.00

Vojni film

PREBOJ

PREBOJ

KINO

ČETRTEK, 24. OKT., 20.00

Drama

IGOR IN ROSA

ROSA

Film predvajamo v okviru art kino programa.

SOBOTA, 26. OKT., 17.30

Animirana družinska pustolovščina

MALI JETI

ABOMINABLE

SOBOTA, 26. OKT., 20.00

Znanstveno-fantastični triler

DVOJNIK

GEMINI MAN

NEDELJA, 27. OKT., 16.30

Družinska animirana komedija

SKRIVNO ŽIVLJENJE

HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2

THE SECRET LIFE OF PETS 2

NEDELJA, 27. OKT., 19.00

Kriminalni triler

JOKER

JOKER

PONED., 28. OKT., 11.00

Družinska komedija

POČITNIŠKA MATINEJA

KOŠARKAR NAJ BO 2

KOŠARKAR NAJ BO 2

TOREK, 29. OKT., 11.00

Animirana pustolovščina

POČITNIŠKA MATINEJA

TAČKE NA PATRULJI

PAW PATROL

TOREK, 29. OKT., 16.30

Animirana družinska pustolovščina

MALI JETI

ABOMINABLE

TOREK, 29. OKT., 19.00

Domišljjski film

ZLOHOTNICA:

VLADARICA ZLA

MALEFICENT: MISTRESS OF EVIL

SREDA, 30. OKT., 11.00

Animirana družinska pustolovščina

POČITNIŠKA MATINEJA

MALI JETI

ABOMINABLE

SREDA, 30. OKT., 16.30

Družinska komedija

KOŠARKAR NAJ BO 2

KOŠARKAR NAJ BO 2

SREDA, 30. OKT., 19.00

Komična drama

BILO JE NEKOČ V

HOLLYWOODU

ONCE UPON A TIME ... IN HOLLYWOOD

ČETRTEK, 31. OKT., 11.00

Družinska pustolovščina

POČITNIŠKA MATINEJA

LEVJI KRALJ

THE LION KING

ČETRTEK, 31. OKT.

17.30, 20.00, 22.15

VEČER GROZLJIVK

Kino KCK Kočevje si pridruže

pravico do spremembe programa.

Spremljajte kino program na

spletni strani: www.kck.si/kino/

MALI MEDO

NEDELJA, 6. 10., 17.30

NEDELJA, 13. 10., 17.30

Animirana pustolovščina

TAČKE NA PATRULJI

PETEK, 11. 10., 16.30

Animirana pustolovščina

ANGRY BIRDS FILM 2

NEDELJA, 20. 10., 17.30

SOBOTA, 26. 10., 17.30

Animirana družinska pustolovščina

MALI JETI

NEDELJA, 27. 10., 16.30

Družinska animirana komedija

SKRIVNO ŽIVLJENJE

HIŠNIH LJUBLJENČKOV 2

Zaključek šolanja na GSŠ Kočevje

Tudi letos je na Gimnaziji in srednji šoli Kočevje potekala splošna in poklicna matura. Splošna matura je izpit za dokončanje gimnazije, hkrati pa je tudi pomemben prelomni trenutek vsakega dijaka, ki zaključuje srednješolsko izobraževanje. Ne pomeni samo preizkusa znanja in zrelosti za nadaljnji študij, temveč tudi preizkus dijaka samega, koliko je pripravljen vložiti v svojo prihodnost.

S tem preizkusom se zaključuje pomemben del njihovega šolanja. Je hkrati končni in nadaljevalni izpit, ki ureja prehod med gimnazijo in univerzo, s katerim maturanti izkažejo splošno usposobljenost za kateri koli univerzitetni študij. Zagotovo lahko rečemo, da je to prelomnica, tako za dijake kot tudi za profesorje, ki z njimi delijo svoje znanje skozi obdobje njihovega šolanja.

V juliju so bili znani rezultati poklicne in splošne mature letošnjega spomladanskega izpitnega roka.

Dijaki so na dan razglasitve rezultatov prejeli spričevalo o opravljeni splošni ali poklicni maturi. Podelitev je potekala v predavalnici Gimnazije in srednje šole Kočevje s kratkim kulturnim programom. Dijaki so se tako poslovili od srednješolskih klopi ter stopili na novo pot.

Splošno maturo na Gimnaziji in srednji šoli Kočevje je v šolskem letu 2018/2019 opravljalo 41 dijakov. Skupen uspeh na maturi je 95 %, povprečno število doseženih točk pa 18,76.

Imeli smo tudi nekaj dijakov, ki so dosegli 25 točk ali več. Lana Košir je dosegla 29 točk, Jaka Franc Hribar 26 točk in Nejc Kozina 25 točk.

Tudi letos smo nadaljevali tradicijo zlatih maturantov, saj je na letošnji splošni maturi postala zlata maturantka dijakinja Alenka Mavrin (zlati maturanti so tisti dijaki, ki na splošni maturi dosežejo vsaj 30 točk od 34 možnih). To je izjemen uspeh, v ka-

Zlata maturantka Alenka Mavrin
Foto: Bojan Štefanič

terega je bilo vloženega veliko truda, predvsem trdega dela skozi vsa štiri leta izobraževanja. Alenka Mavrin je vsa štiri šolska leta zaključila z odličnim uspehom. Poleg tega je imela tudi vse šolske predmete zaključene z najvišjo oceno, v zaključnem letniku pa je prejela tudi zlato Cankarjevo priznanje iz znanja slovenščine.

Poklicno maturo je v šolskem letu 2018/2019 opravljalo 8 dijakov. Na poklicni maturi so dijaki v povprečju dosegli 16 od možnih 23 točk. Po uspehu najboljši dijakinja sta bili Tjaša Ilišin in Lara Turk, ki sta dosegli 20 točk, ter Eva Zakrajšek z doseženimi 17 točkami. Dijaki Tjaša Ilišin, Eva Zakrajšek, Anže Marolt in Lara Turk so dosegli vse točke za izdelek oz. storitev in zagovor na poklicni maturi.

Vsem maturantom čestitamo in jim želimo, da odgovorno stopajo v svet odraslosti.

Tjaša Oražem

60 let Ljudske univerze Kočevje

Ko je oktobra 1959 tedanji občinski ljudski odbor ustanovil Delavsko univerzo Kočevje ter za upravnika imenoval Staneta Ocepka, načelnika oddelka za gospodarstvo pri Občinskem ljudskem odboru Kočevje, je bil glavni namen institucije organizirati različna družbenopolitična izobraževanja glede na potrebe v okolju. Delo je potekalo v petih komisijah: politično izobraževanje, šola za odrasle (večerna osnovna šola), strokovno izobraževanje (tečajji za pridobitev kvalifikacij za poklice tesar, zidar, kovinar; tečajji iz knjigovodstva in računovodstva, strojepisni tečajji; ekonomska srednja šola; srednja tehniška strojna šola in višja agromomska šola), poljudnoznanstvena predavanja v Kočevju in Kočevski Reki ter šola za starše in mladostnike (dobro obiskana predavanja s predavatelji iz Ljubljane). Pozneje je zavod dobil novo ime Delavska univerza Jožeta Šeška Kočevje, v okviru katere je deloval potujoči kino, ki je imel tedenske predstave v okoliških krajih Mozelj, Fara, Osilnica ... Ukvarjali so se tudi s filmskim gledališčem, za katero je bil velik interes, izdajali so tudi bilten. Med letoma 1961 in 1971 je delo direktorja opravljal Matija Cetinski.

Marca 1973 so v skupščinskem Dolenjskem listu objavili Odločbo o ustanovitvi samostojnega zavoda Delavska univerza Jožeta Šeška, Ljubljanska cesta 12, kjer so zapisane temeljne in poglobitve aktivnosti delovanja zavoda in posegajo na področje

Foto: Milan Glavonjič

andragoškega dela in izobraževanja odraslih. Direktor zavoda v tem obdobju je bil Peter Šobar, ki je zavod vodil od 1971 do 1975. Od leta 1976 se je v vlogi direktorja delavske univerze pojavilo veliko imen: Miha Majerle je bil za direktorja imenovan leta 1976, Janez Hering leta 1978, Janez Pezdirc za v. d. direktorja leta 1980, Marija Žagar je bila za v. d. direktorice imenovana leta 1981, Jože Koleta je bil direktor od leta 1981, Darinko Remih so imenovali leta 1984, Drago Aupič je bil za v. d. direktorja imenovan leta 1987, Lilijana Štefanič za direktorico od 1988 do 2010 in je bila direktorica najdaljše obdobje delovanja institucije, Jožica Pečnik je bila za v. d. direktorice imenovana leta 1994

in leta 2011, Maja Rupnik je bila za v. d. direktorico imenovana leta 2011 in leta 2013 za direktorico.

Decembra 2018 je na odločitev ustanoviteljice Občine Kočevje nastopila statusna sprememba zavoda – ta se je pripojil k javnemu zavodu Podjetniški inkubator Kočevje. Direktor krovnega zavoda je Marko Stijepić, vodja organizacijske enote Ljudska univerza Kočevje pa Melita Oražem.

Sodelavci smo v sodelovanju s TV Kočevje posneli kratek film, ki v slabih osmih minutah povzema bistvo institucije: ljudska univerza smo ljudje, ki delamo za ljudi. Film je bil 10. septembra premierno predvajan v kočevskem kulturnem centru, kjer smo povabljenim dolgoletnim sode-

lavcem, projektnim partnerjem, predstavnikom javnih zavodov, podjetij ter predstavnikom naše in okoliških občin priredili osrednji dogodek ob praznovanju 60. obletnice delovanja Ljudske univerze Kočevje in s tem organiziranega izobraževanja odraslih na Kočevskem. Z navdihujočim nagovorom nas je počastila mag. Katja Dovžak, vodja Sektorja za višje šolstvo in izobraževanje odraslih na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport. Osrednja gostja večera je bila komunikacijska trenerka, svetovalka in mediatorica Saša Einsiedler, ki nas je opomnila na pomembnost premagovanja vsakdanjega stresa za osebnostno rast in uspešnost. Dogodek je z nepogrešljivim glasbenim prispevkom popestril kočevski kantavtor Sebatage.

Pripravili smo tudi razstavo štirih panojev, s povzetkom bistvenih elementov oziroma dogodkov in aktivnosti, ki napletajo zgodbo Ljudske univerze Kočevje od ustanovitve do danes. Razstava je trenutno na ogled v Knjižnici Kočevje.

Vseživljenjsko izobraževanje je nujnost 21. stoletja, novega načina življenja in dela, ki velja za vse ljudi, saj ljudje v razvoju zaostajamo za tehnologijo. Izobraževanje odraslih dobiva nove dimenzije, nove smerice. Tudi razpršitev vsebin je zelo velika. Bodoča izziva za raziskovanje andragogike sta izobraževanje starejših ter trajnostni razvoj in ohranjanje planeta.

Melita Oražem

POOBLAŠČENI SERVISER IN PRODAJALEC VOZIL KIA

Avtohiša RANDELJ

Mahovnik 2a, 1330 Kočevje

Edini pooblaščen servis in prodajalec
na območju Kočevske

Avto hiša Randelj d.o.o.
Mahovnik 2a, 1330 Kočevje
T: +386 40 435 547, +386 68 680 554

randelj.prodaja@gmail.com
<http://www.randelj.si/>

DELOVNI ČAS SALONA:
ponedeljek – petek:
8.00 – 12.00 in 13.00 – 18.00
sobota: 8.00 – 12.00

SERVISNA DELAVNICA:
ponedeljek – petek:
8.00 – 12.00 in 13.00 – 16.30

Financiranje brez
pologa za testna
in nova vozila

Pestra izbira
rabljenih vozil

Vzdrževanje
voznega parka
za podjetja

- Uvoz vozil vseh znamk in vrst
- Komisijska prodaja rabljenih vozil

- Pridemo po vozila na dom, jih poservisiramo in
vrnemo na dogovorjeno lokacijo
- Nudimo nadomestna vozila
- Diagnostika
- Prodaja, hramba in premontaža pnevmatik
- Zunanje (ročno) in notranje čiščenje vozil

Smo pogodbeni partner za popravila zavarovalnic:

triglav

SAVA
ZAVAROVALNICA

- Polnilna postaja Texa 760R za polnjenje
klimatskih naprav z novim plinom R1234yf, ki je
v uporabi v večini vozil izdelanih po letu 2016.

- Stroj FORTRON za čiščenje in menjavo olja v
AVTOMATSKIH MENJALNIKIH po TIM ECKART
METODI.

NOVO!

MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE:

- SERVISNE STORITVE • DODATNA OPREMA
• PNEVMATIKE

POSEBNA PONUDBA ZA VOZILA STAREJŠEGA LETNIKA VSEH ZNAMK

- Za vozila **starejša od 7 let** nudimo
20% popusta na delovno uro in
15% popusta na material.
- Za vozila **starejša od 12 let** nudimo
30% popusta na delovno uro in
20% popusta na material.

SERVISNA DELAVNICA:
ponedeljek – petek:
8.00 – 12.00 in 13.00 – 16.30

041 322 309 / servis
068 680 554 / Dejan Božič
040 435 547 / Gašper Randelj

Prvošolčki, dobrodošli na OŠ Stara Cerkev!

Ponedeljek, 2. 9. 2019, je bil prav poseben dan za 32 prvošolčkov Osnovne šole Stara Cerkev, ki so v spremstvu staršev in sorodnikov prišli na svečani sprejem v šolsko telovadnico. Ob prihodu sta ravnateljica Sonja Veber in njena pomočnica Nataša Mavrin Corl vsakega otroka posebej pozdravili s stiskom roke in mu zaželeli dobrodošlico. Ob prihodu so prejeli rumeno rutico in se posedli na stolčke v prvo vrsto. Nato se je začela slovesnost.

Otroke je animiral profesor pedagogike, igravec in animator Sten Vilar. Otroci so skupaj z njim zapeli in zaplesali. Pri petju so se jim pridružili tudi starši. Bilo je lepo. Sledil je govor ravnateljice. Prijazno je pozdravila vse zbrane in vsem skupaj zaželela prijetno popotovanje skozi osnovnošolska leta. Izrazila je željo po dobrem sode-

Foto: Darko Mikulič

lovanju z učenci, njihovimi starši in tudi učitelji, saj je to eden od ključnih dejavnikov za dobro počutje in uspeh njihovih otrok in naših učencev. Vse zbrane je nato pozdravil in z enakimi željami nagovoril tudi župan občine Kočevje dr. Vladimir Prebilič.

Potem je vsak učenec prejel diploma Postal sem prvošolec. Sledilo je skupinsko fotografiranje. In ker pravega slavlja ni brez tortice, so se učenci skupaj z učiteljicami odpravili posladkat v svoji učilnici, vse preostale pa je ravnateljica povabila v šolsko jedilnico na klepet ob kavici. Po pogostitvi smo učiteljice odpeljale učence v jedilnico k njihovim staršem, ki so jih že ponosno čakali. Prvi šolski dan je minil tako, kot mora, posebno in nepozabno. Zdaj pa srečno in uspešno, dragi prvošolčki!

Maja Šinkovec

Sprejem prvošolcev na OŠ Ob Rinži

“Počitnic je konec, poletje odhaja. September se v novih čevljih spreha. Malčke pospremlja v vrtčevske gaje, šolarje v šolo – tja gredo najraje.” (N. N.)

V ponedeljek, 2. septembra 2019, je šolski prag Osnovne šole Ob Rinži prestopilo 43 prvošolcev. Nekateri so se prešerno, igrivo in zadovoljno podali na novo pot, spet drugi so s prestrašenimi in zaskrbljenimi pogledi opazovali dogajanje. V spremstvu ponosnih staršev, babic in dedkov so se radovedno podali v avlo šole.

Sprejem prvošolcev je z nagovorom začela ravnateljica mag. Darja Delač Felda, ki je radovedne učence in njihove starše pozdravila ter jim vlila pogum za začetek novega obdobja. Po nagovoru ravnateljice je prvošolce pozdravil tudi gospod župan, dr. Vladimir Prebilič, ki je prvošolcem zaupal skrivnosti svojega prvega šolskega dne ter jim zaželel, naj bo tudi njihov prvi šolski dan poseben in čaroben, nadaljnje šolanje pa uspešno ter polno novih izzivov. Učenci Osnovne šole Ob Rinži, ki obiskujejo gledališki krožek pod mentorstvom Andreje Mlekuž in Suzane Puš, so prvošolcem odigrali igrico O Medvedu, ki ga še ni bilo, s katero so osvojili zlato priznanje na državnem tekmovanju. Po gledališki predstavi

so prvošolce pozdravile nasmejane učiteljice in vzgojiteljice 1. razredov. Kot pravi socialni pedagog Marko Juhant, so učiteljice tiste, ki bodo ravnale podobno kot mama. Otroke bodo imele rade in jim povedale, kaj je kdaj treba narediti in česa ne. Na zanimiv in zabaven način jim bodo pokazale svet okrog njih.

Polni pričakovanja so se učenci odpravili v matične učilnice. Za slavnostni odhod do učilnic so poskrbeli drugošolci in tretješolci, ki so z rumenimi ruticami prvošolcem mahali v pozdrav. Prva šolska ura je bila namenjena spoznavanju sošolcev, učiteljic ter raziskovanju učilnice.

Da se nam bo prvi šolski dan še bolj vtisnil v spomin, so poskrbele pridne roke zaposlenih v podjetju Neža iz Cvišlerjev, kjer so za prvošolce pripravili okusne mini kočevske bombice, z Lukčeve domačije smo dobili naravni jabolčni sok, na Zadruzi Zakladi Kočevske pa so nam pripravili sadje. Za vse dobrote se lepo zahvaljujemo. *“Šola je stavba s štirimi stenami in prihodnostjo nekje vmes.” (Lon Watters)*

Naj bo ta polna novih izkušenj, izzivov, radovednosti, dosežkov in zadovoljstva.

Nina Marolt

**Steklarstvo
Pleskarstvo**
ter okvirjanje slik

Andreja Lebar s.p.
Reška cesta 15
1330 Kočevje
01/89 555 97

Za pripravo ponudbe nam
pišite na:
info@storitve-lebar.si

SLIKOPLESKARSKA DELA

UOKVIRJANJE SLIK

STEKLO IN STEKLARSKA DELA:

steklene stene za tuš kabine
steklene kuhinjske stenske obloge
stekleni nadstreški, ograje, pregradne stene,...

Puzzlarna

Največja
izbira
sestavljank
(puzzle)
na
enem
mestu!

Naša šola je del programa Ekošola!

Na prireditvi ob koncu šolskega leta 2018/2019 je OŠ Zbora odposlancev s slavnostnim podpisom Eko listine postala Ekošola.

Obiskal nas je nacionalni koordinator Ekošole Gregor Cerar, ki je učencem in zaposlenim na šoli predstavil program, za katerega smo se zavzemali celotno šolsko leto. Ta je sestavljen iz 7. korakov:

Vzpostavitev odbora

Eko odbor smo vzpostavili na začetku šolskega leta 2018/2019, skozi celotno šolsko leto pa smo medsebojno delovali in imeli redna srečanja.

Okoljski pregled delovanja ustanove

Okoljski pregled delovanja ustanove obsega 10 področij: ravnanje z odpadki, energijo, zdravje in dobro počutje, biotsko raznovrstnost, vodo, trajnostno mobilnost, okolico šole, ohranjanje našega sveta, podnebne spremembe in hrano.

S sokoordinatorico, učiteljico Tatjano Gornik, sva združili moči in temeljito pregledali delovanje ustanove – šole. Ugotovili sva, da

že izvajamo ogromno aktivnosti, ki so na grobo zaobjete v zgornjem seznamu.

Eko akcijski načrt

Jedro dela za šolsko leto 2018/2019 je predstavljal eko akcijski načrt. V njem so določene aktivnosti in tudi obvezna področja, ki smo jih vključili v omenjen program.

Obvezna področja, ki smo se jim v šolskem letu s projektom še posebej posvetili, so zajemala področje vode, energije in odpadkov. Učenci in zaposleni smo z medsebojnim sodelovanjem izpeljali zanimive raziskave, iz katerih so nastali poučni zapisi. Za piko na i smo bili tudi likovno ustvarjalni, o čemer so pričale razstave v avli šole, ki so bile številčno obiskane in občudovane.

Nadzor in ocenjevanje

Med lanskim obiskom sta tako nacionalni koordinator, gospod Gregor Cerar, kot tudi regijska koordinatorica, gospa Lili Vavžik, spremljala in merila uspešnost zastavljenih ciljev. Nad delovanjem Ekošole sta bila izjemno navdušena.

Foto: Neža Sedej

Kurikulum – delo po učnem načrtu

Na šoli se vsi zavzemamo, da učence spodbujamo k ekološkemu ravnanju, k skrbi zase, za druge in za okolje.

Ekološke okoljske vsebine vključujemo v šolske predmete oziroma v učni načrt.

Obveščanje, ozaveščanje in vključevanje

Ekološke okoljske vsebine so vključene v šolske predmete, prehrano, časopis, spletno stran, šolski radio pa tudi v lokalni časopis. Na čistilne akcije smo povabili starše in skrbnike

učencev, na tematiko ekologije smo prirejali razstave in šolske proslave.

Eko listina

Našo izjavo o eko poslanstvu sva s sokoordinatorico, učiteljico Tatjano Gornik, izdelali s pomočjo učencev. Četrtošolka Ela je narisala čebelico na satju, tako da smo Eko listini dodali osebno noto in jo povezali še z Letom medu in čebel.

Ker smo vseh 7 korakov uspešno opravili, bomo ob koncu septembra 2019 na OŠ Zbora odposlancev pridobili še zeleno zastavo.

Neža Sedej

RANCH MARINA
KOČEVSKO SLOVENIJA

INFORMACIJE
IN REZERVACIJA
040 760 199

POROKA

NAJ BO VAJIN
DAN EDINSTVEN.

V objemu gozdov in
osrčju narave.

RANCH MARINA
Koče 2, Kočevska Reka

info@ranchmarina.com
www.ranchmarina.com

Stop nasilju v Kočevju

V Kočevju se je ustanovila Civilna iniciativa Stop nasilju v Kočevju. Kot člane lahko štejemo vse občane, v katere se je naselil strah pred nasilnimi skupinami in posamezniki, ki nad nami izvajajo raznovrstno nasilje: kraje, pretepi, grožnje, izsiljevanja.

Z namenom pritiska na pristojne institucije bomo 2. oktobra, tik pred občinskim praznikom, ob 17. uri or-

ganizirali miren protest Stop nasilju v Kočevju, natančneje na Mestni ploščadi. Na dogodku bomo s programom, glasbo, zgodbami, nagovori in letaki nagovorili vse ljudi, da je dovolj tišine in ignorance, ki smo je deležni od pristojnih.

Prvi korak bomo naredili s tem, da nehamo molčati, ampak da izrazimo svoj strah in povemo svojo zgodbo. Vse

občane zato pozivamo, da nam pošljejo svoje zgodbe o nasilju, ki so ga doživeli, na e-mail naslov stopnasiljuvkocevju@gmail.com ali na zasebno sporočilo na Facebook strani STOP nasilju v Kočevju. Zgodbe anonimno objavljamo na strani STOP nasilju v Kočevju, nekatere pa bodo prebrane na mirnem protestu. Vse preostale zgodbe bodo skupaj z zbranimi podpisi občanov

poslane vsem centralnim pristojnim institucijam (policija, tožilstvo, sodstvo, FURS, centri za socialno delo ipd.).

O nadaljnjih korakih iniciative vas bomo obveščali prek različnih medijev, kot so televizija, radio, Facebook idr.

Vsi si zaslužimo mir, enake pravice in dolžnosti, zato STOPimo skupaj za odločen NE NASILJU!

Maks Vovk

POLICIJA SVETUJE

Prvi koraki v svetu prometa in varna pot v šolo

Poletne počitnice so se končale in na naših cestah je ponovno veliko otrok, ki veselo in razigrano stopajo proti šolam in domov. Številni med njimi se na svojo šolsko pot odpravljajo prvič in nanje morajo biti vozniki in preostali udeleženci v prometu še posebej pozorni!

Veliko odgovornost pa nosijo tudi starši, ki imajo najtežjo in najpomembnejšo vlogo pri pripravi svojega otroka na samostojno sodelovanje v prometu. Vedeti moramo, da otroka prometno vzgajamo vsak trenutek, ko smo z njim v prometu, zato mu bodimo dober zgled, saj otrok vseskozi opazuje naše ravnanje in ga poskuša posnemati.

Otroke začnemo seznanjati s prometom že med drugim in tretjim letom in ga nato z leti postopno pripravimo na samostojno vključevanje v promet. Učenje naj poteka postopoma. Otroku najprej povemo in razložimo, kakšno je pravilno vedenje v prometu, nato pa tudi pokažemo.

Z otrokom najprej vadimo na prometno varnih površinah in manj prometnih cestah, pozneje pa izbiramo čedalje bolj zah-

teвне situacije, ki jih otrok ne pozna. Otrok naj sam govori, kaj dela, mi pa ga opazujemo in opozarjamo na pomanjkljivosti.

Ko z otrokom hodimo po pločniku ali ob robu ceste, poskrbimo, da on hodi po notranji strani ter da smo odrasli med njim in cesto. Držimo ga za roko in ga sproti opozarjamo na pravilno ravnanje in nevarnosti v prometu.

Skupaj z otrokom se dogovorimo in izberemo tisto pot do šole, ki se nam zdi najbolj varna. Pri tem je pomembno, da izberemo najvarnejšo, in ne najkrajšo. Varna pot, ki jo izberemo, naj prečka čim manj cest. Če se le da, vedno z otrokom prečkajmo cesto na za to primernih mestih – prehodih za pešce.

Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu. Prav tako morajo imeti otroci na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let, in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oz. rejniki otroka.

Veliko staršev svoje otroke v šolo vozi tudi z osebnim avto-

mobilon. Največ za otrokovo varnost v osebni avtomobilu naredimo s tem, da ga pravilno pripravo. 88. člen Zakona o pravilih cestnega prometa določa, da mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni rasti. V motornem vozilu, ki ni opremljeno z zadrževalnim sistemom, ni dovoljeno prevažati otrok, mlajših od treh let, otroci, starejši od treh let in manjši od 150 cm, pa se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji. Tudi sami se vedno pripravo z varnostnim pasom, saj tako otroku ponudimo dober vzgled.

Otroci naj vstopajo v avto in iz njega na tisti strani, ki je obrnjena proč od drugih vozil in prometa, najboljše na pločnik. Na bolj prometnih ulicah pa se postavimo tako, da otrok ne more steči iz avta na cesto.

Policisti Policijske postaje Kočevje vam želimo uspešno in predvsem varno šolsko leto.

Jože Tomec

Podjetje Intersocks d.o.o zaradi širitve poslovanja išče nove sodelavce.

Administrativni referent v prodaji (m/ž, 1 delovno mesto)

Opis delovnega mesta:

- vnašanje naročil, sledenje pošte in ustrezna komunikacija,
- urejanje dokumentacije v organizacijski enoti,
- pisanje raznih poročil in zapisnikov,
- vodenje predpisanih evidenc,
- komunikacija s kupci,
- izdelava navodil za delo pripravo naročil,
- vnašanje, spremljanje in analiziranje naročil,
- sodelovanje z odvisnimi oddelki,
- priprava ponudb za kupce in reševanje reklamacij.

Kaj pričakujemo:

- odlično znanje nemškega in še enega tujega jezika,
- V. stopnja ekonomske ali podobne smeri,
- Poznavanje MS Office.

Kaj nudimo:

- zaposlitev s polnim delovnim časom,
- delo v dinamični mednarodni ekipi,
- delovno mesto v Kočevju

Asistent v komerciali - začetnik (m/ž, 1 delovno mesto)

Opis delovnega mesta:

- vnašanje naročil v sistem
- sledenje naročilom
- preverjanje podatkov
- vodenje evidenc

Kaj pričakujemo:

- znanje angleškega jezika oz. vsaj enega tujega jezika,
- V. ali višja stopnja izobrazbe
- poznavanje MS Office.

Kaj nudimo:

- zaposlitev s polnim delovnim časom,
- delovno mesto v Kočevju

Delavec v konfekciji – pralnici (m/ž, 1 delovno mesto)

Opis delovnega mesta:

- pranje nogavic,
- mehčanje nogavic,
- menjava likalnih form,
- nalaganje in razlaganje kamiona,
- skrbi za čistočo v konfekciji,
- manjša popravila na strojih

Kaj pričakujemo:

- pripravljenost za delo v dveh izmenah,
- zanesljivost, hitrost in natančnost,

Kaj nudimo:

- zaposlitev s polnim delovnim časom,
- delovno mesto v Kočevju

Prijave pošljite na Intersocks d.o.o, Reška cesta 14, 1330 Kočevje, Slovenija ali na elektronsko pošto mojca.miklavc@intersocks.com. Rok za prijavo je 30.9.2019

Toča Poljanska dolina

V soboto, 27. julija 2019, smo člani Kulturno športnega društva Predgrad in Prostovoljnega gasilskega društva Predgrad organizirali tradicionalno prireditve Pranger Predgrad. Izkupiček od prireditve in srečelova bomo v PGD Predgrad porabili za nakup potrebne opreme in sanacijo škode, ki nam jo je povzročila katastrofalna toča 11. junija 2019.

PGD Predgrad se zahvaljuje vsem, ki ste prispevali dobitke za srečelov

in donatorska sredstva: Vesni Fabjan, Renati Butala, Mariji Merhar, Martini Muhič, Lili Butina, Maji Pišek, Katarini Bižal, SLOGI, podjetju Siliko, Krajevni skupnosti Ivana Omerze, Rotary klubu Kočevje ter vrtnarijam Mozirski gaj, Šoštarko, Požar in Mestni cvetličarni za podarjene sadike rož in zelenjave. Velika zahvala pa gre vsem gasilcem GZ Kočevje za pomoč pri sanaciji škode. Na pomoč!

Ivan Kobe

V tisočletni proces naravnega razvoja pragozda Strmec je grobo zarezala motorna žaga
Foto: Stane Draškovič Pelc

Kočevska je časopis Občine Kočevje, vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1955 • Kočevska, št. 47, september 2019 • Naklada 6500 izvodov • Gospodinjstva na območju občine Kočevje jo prejmejo brezplačno • Izdajatelj: Občina Kočevje, Ljubljanska cesta 26, 1330 Kočevje / zanj župan dr. Vladimir Prebilič • Odgovorna urednica: Petra Šolar • Pomočnik urednice in novinar: Žarko Nanjara • Oblikovna zasnova, prelom in priprava za tisk: MARCI, Marjan Turk s. p. / zanj Marko Vovk • Lektorica: Saša Erjavec Kobe • **Kontakt: info@kocevski.si • Časopis Kočevska, Trg zbora odposlancev 2, 1330 Kočevje** • Trženje: Matej Kosten, 040-652-837, marketing@kocevski.si • Tisk: DELO časopisno in založniško podjetje, d. d., Dunajska cesta 5, 1509 Ljubljana • Ponatis celote ali posameznih delov in njihova uporaba v drugih medijih je dovoljena le s predhodnim pisnim dovoljenjem izdajatelja. Uredništvo si pridržuje pravico sprejeti v objavo ali zavrniti poslano gradivo v skladu s svojo uredniško politiko. Pridržujemo si tudi pravico spreminjanja naslova ter krajšanja člankov. Kadar gre pri naštetem za večje spremembe, se bomo skušali posvetovati z avtorjem, vendar je končna odločitev naša. ISSN številka tiskane izdaje: 2591-0744; ISSN številka spletne izdaje: 2591-0752

KNJIŽNICA KOČEVJE PRIPOROČA

Celeste Ng

Prikriti plameni

Mladinska knjiga, 2019

Prikriti plameni je drugi roman večkrat nagrajene avtorice Celeste Ng. Tudi ta roman je v hipu postal uspešnica in je preveden v 20 jezikov. Gre za že večkrat slišano zgodbo o tem, da videz vara. V sosedi z ličnimi hišami in negovanimi tratami živi družina Elene Richardson. Vdor drugačnosti v njihova na videz idilična življenja povzroči priselitev samohranilke Mie in njene najstniške hčerke Pearl, ki dodobra zamaje temelje družinskega ravnovesja. Elenina hči Izzy se navduši nad življenjem, ki ga živi Mia, Mijina hči Pearl pa se navduši nad življenjem, kot ga živijo v Elenini družini. Kaj je bolje? Živeti udobno življenje z dovolj denarja ali živeti skromno in slediti svojim življenjskim sanjam. Poleg tega sosese še dodatno usodno zaznamuje in jo razdeli na dva tabora odločitev zakonskega para, da posvoji dojenčico kitajsko-ameriških korenin. Roman poleg družinskega življenja odslikava medrasne odnose in zavajajočo popolnost ameriških predmestij. Napeto in neodložljivo branje do zadnje pike.

Saša Drobnič Škrjanec

Ta domače testenine

Kmečki glas, 2019

Zakaj bi sami izdelovali testenine, ko pa je v trgovinah tako bogata izbira? Okus domačih testenin se nikakor ne more primerjati s kupljenimi, so neprimerljivo okusnejše od industrijskih, priprava, če se le malo potrudimo, pa je v bistvu zelo preprosta. Zavijajmo rokave, nadenimo si predpasnik, izberimo kakovostno moko in druge sestavine. Splača se malo potruditi, v veliko pomoč pa nam bo knjiga Saše Drobnič Škrjanec Ta domače testenine. V njej najdemo 13 receptov za pravo različnih vrst testa in napotke, kako ga oblikujemo (rezanci, fuži, svedrčki, ravioli ...), in še 50 odličnih receptov za jedi, v katerih porabimo narejene testenine. "Kako imenitno je za mizo, ko svojim ljubim postrežeš delček sebe, začinjen s ščepom svojega truda ..."

Becky Albertalli

Z ljubeznijo, Simon

Učila, 2019

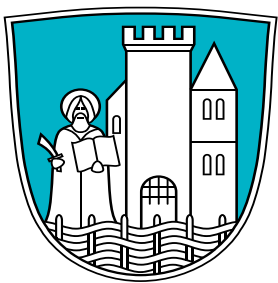
Mladostniki se največkrat radi razlikujejo od vrstnikov, kar pa ne drži za srednješolca Simona, ki si najbolj na svetu želi postati tipični ameriški najstnik. Živi običajno najstniško življenje, je zabaven, popularen in zelo skrivnosten. To, da je istospolno usmerjen, ve samo anonimni prijatelj na spletni klepetalnici. Njegovo elektronsko sporočilo nesrečno pristane v rokah sošolca in Simon se znajde v veliki zadregi. Z ljubeznijo, Simon je prvenec mlade avtorice Becky Albertalli. Psihološka izobrazba avtorici pomaga, da pretanjeno in doživeto opisuje Simonovo stisko pa tudi odnos okolja do tistega, ki svojo drugačnost tudi razkrije. Seveda sta aktualnost tematike in kakovost romana, ki je hkrati čustven in zabaven, pripeljali do zelo odmevnega filma.

Karmen Jenič

Orientiraj se po soncu

Družina, 2019

Prvenec mlade slovenske avtorice Karmen Jenič je poseben, nežen, doživet, na trenutke humoren. Odlično je vpletla svoje izkušnje, ki jih je pridobila kot učiteljica na osnovni šoli, in nastal je mladinski roman o težavnem fantu z nenavadnim imenom Ilčo. Disciplinsko so ga prešolali in znašel se je v drugem kraju z neznanimi ljudmi. Imel je res srečo, da je dobil skrbno in empatično razredničarko, ki je poskušala razumeti njegovo stisko in vzroke za težavnost ter njegove pogoste nerazumne in neustrezne moteče reakcije na dogajanja v svoji bližini. Dogodke spremljamo skozi oči in čustva učenca in učiteljice, postopoma se nam vse bolj odkrivajo vzroki težav, ki se kažejo v šoli, njegove korenine pa so povsem druge. Konec je nepričakovan, vendar spodbuden. Roman, ki ga preberemo na dušek, kar kliče po filmski uprizoritvi.

KOLEDAR DOGODKOV OB PRAZNIKU OBČINE KOČEVJE 2019

VABIMO VAS NA OSREDNJO PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU »TU, KJER SEM DOMA«

v torek, 1. oktobra 2019, ob 19. uri,
v veliki dvorani Šeškovega doma,
Prešernova 11, Kočevje.

1. OKTOBER TOREK

9:00
Pokrajinski muzej Kočevje
V deželi Kačariji: Sodelovanje
(lutkovna predstava)
Pokrajinski muzej Kočevje

18:00
Likovni salon Kočevje
Vodstvo po razstavi
Pejsaži Milana Butine
Pokrajinski muzej Kočevje

19:00
Šeškov dom
Osrednja prireditev
ob občinskem prazniku
Občina Kočevje

1. IN 2. OKTOBER TOREK IN SREDA

9:00 – 10:00 in 16:30 – 22:00
Prostori plesnega kluba
Jasmin
Dan odprtih vrat
plesnega kluba Jasmin
Plesni klub Jasmin

2. OKTOBER SREDA

17:00
Mestna ploščad
Stop nasilju v Kočevju
Civilna iniciativa – stop nasilju v Kočevju

17:00
Start izpred Rekreativce Gaj
Pokal Stojna – vzpon na
Mestni vrh
Kolesarsko društvo Melamin

19:00
Knjižnica Kočevje
Predstavitev knjige
Mitja Klavara: Od Depale
vasi do Patrije
Knjižnica Kočevje

3. OKTOBER ČETRTEK

Različne lokacije
po občini Kočevje
Dan odprtih vrat
Vrtca Kočevje
Vrtec Kočevje

4. OKTOBER PETEK

11:00
OŠ Ob Rinži
Odvratne rime – obisk in
nastop mladih gledališčnikov
iz pobratene občine Dolina
pri Trstu
KUD »Jazbec in partnerji« in OŠ Ob Rinži

5. OKTOBER SOBOTA

9:00
Avtobusna postaja Kočevje
Skrivnostni Kočevski rog
(izlet)
Turistično društvo Brezpotja
in Turistično društvo Kočevje

18:00
Kulturni center Kočevje
12. mednarodni salon
fotografije Narava 2019
Fotografsko društvo Grča Kočevje

6. OKTOBER NEDELJA

18:00
Šeškov dom
Koncert Ansambla Juhej
KD Akordika

8. OKTOBER TOREK

18:00
Šeškov dom
Pozdrav otrokom
KUD »Jazbec in partnerji«

18:00
Pokrajinski muzej Kočevje
Vodstvo po razstavi
Mitja Glad in njegove lutke
Pokrajinski muzej Kočevje

8. – 10. OKTOBER TOREK – ČETRTEK

16:00 – 21:00
Prostori plesnega studia
Rusalka
Dnevi odprtih vrat
v Rusalkinem
centru Gibanja
Plesni studio Ruslaka

9. OKTOBER SREDA

10:00
Društvo invalidov Kočevje,
Tržnica Kočevje, KCK
Mednarodno srečanje
invalidov z ogledom
kulturnih znamenitosti
kočevske in z razstavo
ročnih in umetniških del
invalidov
Društvo invalidov Kočevje

12:00
V stavbi GSŠK na TZO 22
Odprtje razstave
Kočevska proga
Pokrajinski muzej Kočevje
ter Gimnazija in srednja šola Kočevje

11. OKTOBER PETEK

09:00
Pokrajinski muzej Kočevje
V deželi Kačariji: Šport
(lutkovna predstava)
Pokrajinski muzej Kočevje

18:00
Šeškov dom
12. letni koncert –
večer pesmi Moji domovini
Ljudske pevke Mavrica

12. OKTOBER SOBOTA

10:00
FIS kulturni center
Pokalno tekmovanje
v prikazu jujitsu tehnik
in državno prvenstvo
v newazi
Športno društvo Sabor

19:00
Šeškov dom
7. samostojni koncert
Mešani pevski zbor
društva upokojencev
Kočevje
Društvo upokojencev Kočevje

15. OKTOBER ČETRTEK

18:00
Likovni salon Kočevje
Odprtje razstave del Mojce
Smerdu
Pokrajinski muzej Kočevje

17. OKTOBER ČETRTEK

18:00
KCK
40 letnica delovanja
Območno obrtne podjetniške
zbornice Kočevje– slovesna
prireditve
Območna obrtno podjetniška
zbornica Kočevje

19:00
Knjižnica Kočevje
Diplomski večer: Žiga Haber,
Informacijska razvitost
slovenske družbe: študija na
primeru občine Kočevje
Knjižnica Kočevje

19. OKTOBER SOBOTA

10:00
Knjižnica Kočevje
Delavnica za otroke
na temo čebelic
Knjižnica Kočevje

24. – 26. OKTOBER ČETRTEK – SOBOTA

Kreativno središče Vezena
Dnevi Jureta Bradeška
Center za mladinsko kulturo Kočevje

26. OKTOBER SOBOTA

7:00
Avtobusna postaja Kočevje
Pohod po delu Kočevske
planinske poti od Grčaric
do Koče pri Jelenovem
studencu
Planinsko društvo Kočevje

19:00
Kulturni dom Predgrad
10. obletnica Grajskih pevcev
KŠD Predgrad
Kulturno športno društvo Predgrad

OKTOBER

V času uradnih ur
v Knjižnici Kočevje
Razstava umetniških del
Kočevjarjev
Zavod Putschlerle

V času uradnih ur
v Knjižnici Kočevje
Razstava Matjaža Košoroga:
Mavrične barve obskurnih
noči
Knjižnica Kočevje

*Tu, kjer sem doma,
tu se spletajo niti,
prek mojih najdražjih iskrenih ljudi,
do mojega srca.*

*Tu, kjer sem doma,
ostanem, saj nočem oditi,
tu se za srečo oprimem neba,
v Kočevju ostanem,
Tu, kjer sem doma.*

Igor Pirkovič